

OTOMOTİV SANAYİİ DERNEĞİ
AUTOMOTIVE MANUFACTURERS ASSOCIATION

OTOMOTİV SANAYİİ

2019 YILI KÜRESEL DEĞERLENDİRME RAPORU

Haziran 2020

İÇİNDEKİLER

1.	2019 Yılıının Küresel ve Türkiye Ekonomik Değerlendirmesi ve 2019 Yılına Ait Beklentiler	3
2.	Dünyada Otomotiv Sanayii.....	7
2.1.	Üretim	7
2.2.	Pazar	15
3.	Türkiye’de Otomotiv Sanayii	22
3.1.	Üretim	23
3.2.	Pazar	24
3.3.	Dış Ticaret	27
4.	Otomotiv Sanayi Genel Değerlendirmesi ve Gelecek Beklentileri.....	35

1. 2019 Yılıın Küresel ve Türkiye Ekonomik Değerlendirmesi ve 2020 Yılına Ait Beklentiler

Dünya

Küresel Ekonomide Genel Görünüm

Küresel makro görünüm üzerinde büyük etki sahibi olan Ticaret Savaşları'nda tünelin sonundaki ışık göründü. ABD ve Çin arasında uzun süredir müzakere edilen Faz-1 anlaşması Trump ve Xi Jinping arasında bir törenle imzalanacak. Anlaşmaya ilişkin detaylar henüz belli olmasa da, gerek gelişmiş gerekse de gelişmekte olan ekonomilerin ajandalarındaki önemli bir belirsizlik unsuru ortadan kalkıyor.

Küresel ticaret hacmi, 2019 yılı boyunca dalgalı bir seyir izledi. Korumacılık tedbirlerinin tetiklediği bu dalgalı seyir küresel büyüme beklentilerinin aşağı gelmesine sebep oldu. Ticaret hacminde yaşanan yıllık %2,1'lik daralma, yılın son üç ayında görece dengelendi.

Küresel imalat PMI endeksi, 2019 yılında, 6 aylık bir aranın ardından kritik 50 seviyesinin üzerinde kalmayı başarmıştı. Ocak ayında da 50,4 olarak ölçülen endeks, virüs dalgası ile birlikte Şubat ayında son derede keskin bir düşüş yaşayarak 47,2 seviyesine geriledi.

Bu seviye 2009'dan bu yana görülen en sert düşüşe işaret ediyor. Hizmet sektörü PMI verisi de sert bir şekilde kırılmış durumda. Salgının özellikle hizmetler sektörüne vurduğu ağır darbe ve önümüzdeki dönemde çıkaracağı fatura, endeksin bir ayda %10,6 değer kaybederek 47,1 seviyesine gerilemesine sebep oldu. Bu seviye de 10 yıllık süreçte izlenen en düşük seviye.

Ticaret savaşları ve Brexit süreçlerinin nihayete ermesinin ardından herkes derin bir nefes almış ve geleceğe bakıyordu. Buna karşın küresel makro görünüm yeni yıl ile birlikte yaşadığımız virüs salgını ile kimse ne olduğunu anlamadan tamamen bozuldu. Büyüme beklentileri aşağı çekilirken gelişmiş ekonomilerin resesyona gireceği neredeyse kesinleşti. Salgının faturasının daha net çıkmaya başlayacağı ilerleyen günlerde ise büyüme beklentisi analizlerinin daha da hızlı bir şekilde aşağı gelmesine sebep olacak.

Virüs ve yarattığı etkilerin baz senaryolarda geçici olarak kabul edilmesine rağmen yarattığı hasar oldukça büyük. Başta Çin olmak üzere önce arz sonra da talep tarafının dengelerinin bozulması küresel çapta bir kaosa sebep oldu. İkinci büyük dalga ise ABD'yi ve AB'yi vuracak. Çin'de yılın ilk çeyreği sonunda büyümenin -%9'lar seviyesinde gerçekleşmesi çok olası. Diğer gelişmiş ekonomiler ise esas etkiyi (bu kadar güçlü olmamakla birlikte) yılın ikinci çeyreği sonuçlarında görecekler.

Küresel tedarik zincirinin bozulması ve virüsün yayılmasına karşı alınan önlemler sanayi üretiminin ciddi şekilde yavaşlamasına neden oluyor. 2019 yılında, G7 ülkelerinde sanayi üretimi büyümesi zaten sorunlu olmakla birlikte yeni kriz dalgası durumu çok daha kötüleştirdi. Bu alanda, önümüzdeki aylarda eşine az rastlanır küçülme rakamları ile karşılaşacağız.

Bu süreçten ise havayolu taşımacılığı ve turizm başta olmak üzere pek çok sektör çok derin yaralar alarak çıkacak. Bu süreçte varlığını sürdüremeyecek ya da kamu desteği ile ayakta kalabilecek küresel devler ile karşılaşmamız çok olası.

2020’de, faizlerin gelişmiş ekonomilerde sabit, gelişmekte olan ülkelerde ise aşağı yönlü hareket edeceği öngörülüyordu. Bu beklenti de gerçekleşmedi ve başta ABD Merkez Bankası (Fed) olmak üzere hemen her gelişmiş ülke merkez bankası politika faizlerini hızla aşağı çekerek likidite koşullarını genişletti. Bu durum, zaten düşük faizler sebebiyle adım atma kabiliyeti bulunmayan Avrupa Merkez Bankası’nı (ECB) daha da zor durumda bıraksa da, bu tartışma geleceğin konuları arasında yer alıyor.

Küresel ticaret tarafında da manzara olumlu seyretmiyor. Üç aylık ortalamalardaki negatif büyüme Ocak 2020’de de devam etti. İlaveten, küresel sanayi üretiminde de yıllık bazda %2,8 gibi önemli bir daralma izlendi. Bu verilerin, salgının küresel etkisinin bu kadar güçlü olmadığı bir tarihteki ölçümlere dayandığından hareketle yakın gelecekteki manzaranın bugünkünden çok daha kötü olacağını öngörmek zor olmayacaktır.

Küresel borçluluk tarafında, IIF’in 2020 ilk çeyrek tahmini 257 trilyon ABD Doları’nın üzerinde. Bu seviye, gevşetilen likidite koşulları ve düşük faizlerle destekleniyor. Küresel borç toplamı için bu değer yeni bir rekor niteliğinde.

Diğer yandan, yılın son çeyreği itibarıyla 2020 yılında bir küresel resesyon yaşanma ihtimali birkaç çeyrek dönem öncesine kıyasla gözle görülür şekilde azalmış olarak kabul edilirken, bugün tüm öngörüler tam tersini işaret ediyor.

Avrupa’nın durgunluğuna çare aranıyor.

2019 yılı boyunca Avrupa ajandasının bir numaralı konusu olan Brexit süreci, Johnson’ın seçim galibiyetinin ardından rotasına oturmuştu. Halihazırda büyüme ivmesini yakalamakla ilgili önemli sorunlarla boğuşan Avrupa Birliği de salgından nasibini almış durumda.

Küresel görünümün tetiklediği demografik ve başka diğer sebeplerin de derinleştirdiği durgunluk, salgın ile birlikte ekonomileri tamamen durma noktasına getirdi. Özellikle İtalya ve İspanya’nın içinden geçtikleri süreç tüm kıtayı dönüşü çok zor olan bir yola itmiş durumda.

Para politikası araçlarını neredeyse tamamen tüketen ve süreci en azından küçülmeden devam ettirebilmek adına maliye politikalarını devreye almaya planlayan AB’de büyüme ihtimalleri tamamen ortadan kalktı.

Birlik ve üyelerinin uzun vadeli büyüme beklentileri de tamamen değişmiş durumda. Salgın öncesinde 2020-2024 arası ortalama büyümenin %1,4 olması beklenirken bu oranın gerçekleşeceğini zaman gösterecek. Birliğe ilişkin değerlendirmelerde, virüsün etkin ve hızlı bir şekilde kontrol altına alındığı ve kısmen etkili politikaların uygulamaya alındığı senaryoda tahmin edilen 2020 yılı büyümesi -%4,4 seviyesinde. Üstelik, Çin, ABD ve küresel görünümün salgın öncesi duruma geliş süreci de AB’den önce olarak tahmin edilmiş durumda.

Avro Bölgesi ekonomilerinde GSYH büyümesi uzun süredir zayıf seyrediyor. Önümüzdeki dönemde beklenen keskin daralma da bu manzaranın daha da kötüleşmesine sebep oluyor. Öncü veriler tarafında ise umut vadeden bir görüntü mevcut değildi. Salgının ilk etkilerinin görülmeye başlandığı Mart 2020 verileri ise sürecin ne kadar sert geçeceğini gösterir nitelikte. 14 aydır 50’nin üzerinde bir değer almayan Avro Bölgesi imalat PMI endeksi Mart ayında 44,8’e gerilerken, hizmetler ve kompozit PMI verileri net kırılmalar yaşadı. Avro

Bölgesi imalat PMI endeksi yılı 46,3 ile kapatırken aynı veri Almanya için 43,7 olarak gerçekleşti.

Bölgede üçüncü 2018'in son döneminde 2'nin altına gerileyen ve 2019 yılı boyunca bu seviyelerde devam eden yıllık TÜFE, 2020 yılında düşüş trendini sürdürüyor. Çekirdek enflasyon ise çok uzun zamandır %1'ler seviyesindeki seyrini koruyor.

Gelişmekte olan ekonomiler de virüsle mücadele ediyor.

2018-2019 döneminde ticaret savaşlarının tetiklediği küresel yavaşlama sebebiyle yaralanan gelişmekte olan ülke (GOÜ) ekonomileri de diğer tüm ekonomiler gibi salgın ile mücadele halinde.

Küresel hisse senetleri portföylerini ölçmek için kullanılan ve ilgili pazar borsalarının performanslarını ölçme noktasında neredeyse standart haline dönüşen MSCI endeksleri tarafında GOÜ'lerin performansı yılın son çeyreğinde çarpıcı biçimde yükseldi. 2019 yılında %15,4 yükselen GOÜ MSCI endeksi, gelişmekte olan ekonomilerin durgunlukla mücadele ettiği bu dönemdeki potansiyeli ortaya koyuyor.

GOÜ hükümetleri, salgınla mücadele kapsamında pek çok paket açıklasa da değişen dengeler, zaten fırtınalı olan suların daha da dalgalanmasına sebep oluyor ve olacak.

Piyasalardaki güvenli liman arayışı ile güçlenen ABD Doları, tetiklenen sermaye çıkışları, küresel ticaretin durma noktasına gelişi ve hızla aşağı yönlü revize edilecek uluslararası derecelendirme notları gibi zorluklar, GOÜ'ler için 2020 yılının ana mücadeleleri olacak.

Salgın öncesinde benimsenen gevşek para politikası adımları, faizlerin küresel çapta "sıfırlanması" ile birlikte görece daha az yük yaratacak olsa da, baş aşağı giden küresel görünüm bu ülkeleri de kaçınılmaz şekilde içine alacak.

Kamu maliyesi tarafındaki güçleri görece sınırlı olan, kişi başına düşen gelirleri ortalamanın altında seyreden, güvensizlik ve belirsizlik ortamlarından fazlaca etkilenen ve tüm bu fırtına içinde ticaret gelirlerinden de olan bu ekonomilerin en az birkaçının IMF desteği alması kaçınılmaz görünüyor.

Yine de, gerek demografik özellikleri gerekse de kapasiteleri itibarıyla toparlanma sürecini daha hızlı bir şekilde atlatması beklenen GOÜ'ler için orta vadedeki görünüm gelişmiş ekonomilerden daha olumlu görünüyor. Büyüme ve toparlanma potansiyelinin dışında virüsün tepe noktasını aştığı uzak Asya GOÜ'leri de bu grup için görece olumlu sinyaller verilmesini sağlıyor.

Türkiye

2018'in kötü mirası, jeopolitik gerilimler ve küresel risk algısındaki değişimler üzerine kurulan 2019 yılı Türkiye için beklendiği kadar yıpratıcı geçmedi. Birinci çeyrekte yıllık bazda %2,3, ikinci çeyrekte ise %1,6 küçülen ekonomi, üçüncü çeyrekte pozitif değer yaratmayı başardı (%1) ve teknik resesyon sona erdi.

Buna karşın 2020 Şubat ayında yeniden alevlenen İdlib gerginliği ve hemen arkasından gelen virüs salgını tüm beklenti ve planları kürenin geri kalanı gibi alt üst etti.

Türkiye 2019 yılını pozitif büyüme ile kapatmayı başardı. Bu dönemde, yerleşik hanehalklarının ve hanehalkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların (HHKOK) toplam tüketim harcamaları, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %6,8 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları ise %2,7 artarken gayrisafi sabit sermaye oluşumu %0,6 azaldı.

Büyüme sürecinin yaşanan küresel tufandan nasıl etkileyeceği hala belirsiz ancak hükümetin 2020 yılındaki %5'lik büyüme hedefinin ya da %3,5'lik piyasa beklentisinin revize olması güçlü olasılık.

Bu dönemde hükümetin destek paketleri, ekonomideki sürdürülebilir büyüme için kritik önem arz ediyor. Zaten yüksek seyreden işsizliğin salgın baskısıyla daha da artma ihtimali ve hanehalkı harcamalarını aşağı çekmesi, küresel belirsizlikler ve artan risk fiyatlamaları sebebiyle kağıt üzerinde bol olan likiditenin reel sektöre akamama ihtimali ve zaten zayıf seyreden yatırım harcamalarının canlanamaması gibi sorunlar ana gündem maddeleri olarak önümüzde duruyor. ¹

2019 yılının son çeyreğinde güçlü sinyaller veren PMI ve sanayi üretimi verileri 2020 yılı ikinci çeyreği itibarıyla önemli miktarda gerileme yaşayacak. Küresel ticaret hacminin hızla daralacağı ve üretim faktörlerinin kullanımının zorlaşacağı bu dönemde virüsün kontrol altına alınması en önemli konu olarak göze çarpıyor.

2020 yılına güçlü girişler yapan sanayi üretimi ve PMI verileri, virüs öncesi hızlanan büyümenin sinyallerini vermeye başlamıştı. Ocak 2020 öncesinde 21 ay boyunca kritik 50 seviyesinin altında seyreden PMI, Ocak 2020'de 51,3, Şubat 2020'de ise 52,4 olarak gerçekleşti.

Kırılganlığın izlerini taşımaya devam eden güven endeksleri, 2019'un son çeyreğinde hafif toparlanma emareleri gösterse ve bunu 2020'ye taşımış olsa da yılın ikinci çeyreği ile birlikte hızlı bir kötüleşme muhtemeldir.

Tüketici güven endeksi, 2018 yılında yaşanan kırılganlığın etkisini halen atabilmiş değil. Şubat 2020 verisi, 12 aylık ortalamanın üzerinde seyretse de Mart ayında ortalama altına inecek. ¹

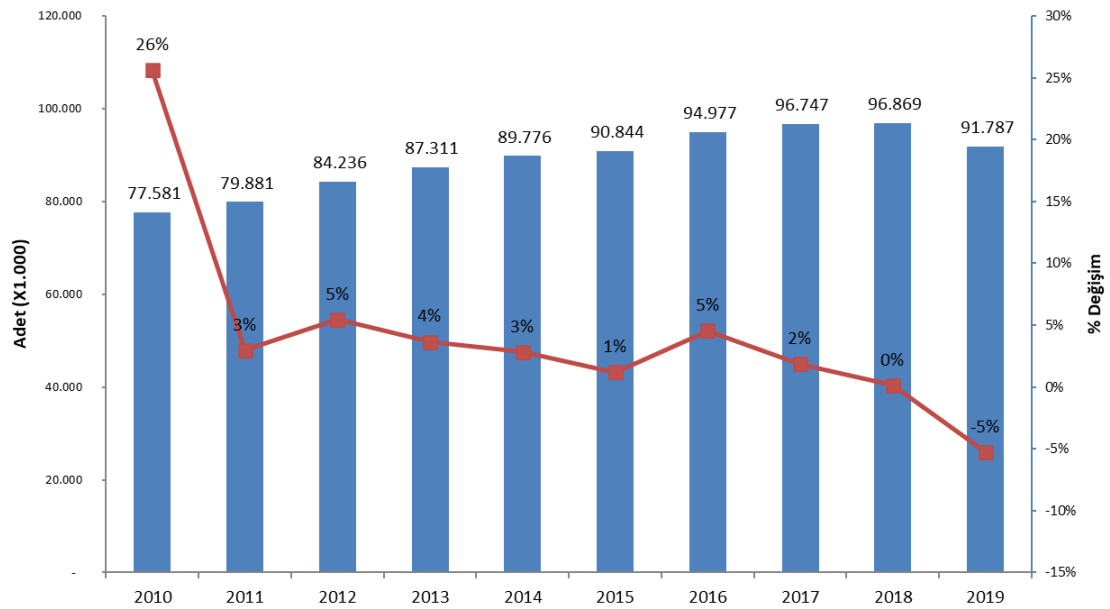
¹ KPMG Bakış, Türkiye ve Dünya Ekonomisinde Makro Gelişmeler, Ocak 2020 Sayı 17
KPMG Bakış, Türkiye ve Dünya Ekonomisinde Makro Gelişmeler, Nisan 2020 Sayı 18

2. Dünyada Otomotiv Sanayii

2.1. Üretim²

OICA verilerine göre küresel üretim 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5 azalarak 91 milyon 787 bin adede ulaşmıştır.

Dünya Otomotiv Üretimi 2010-2019

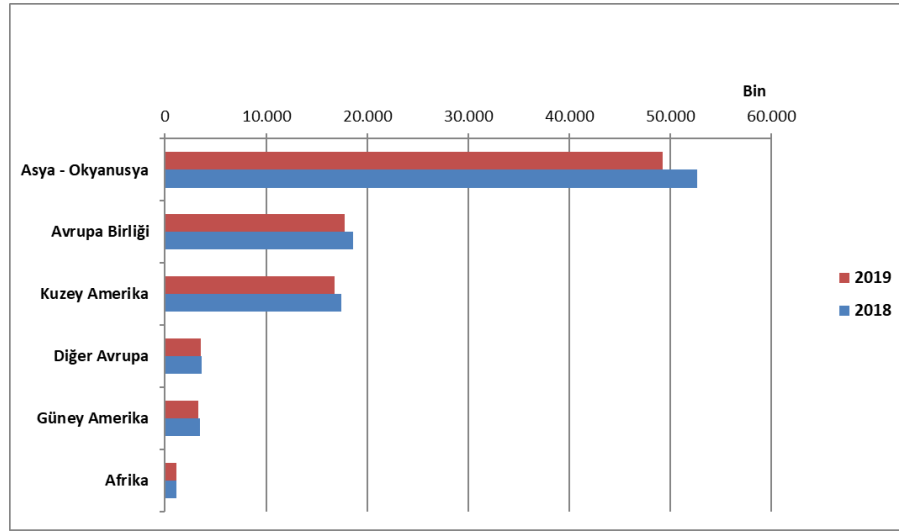

² Kaynak: OICA

2019 yılında dünyada otomotiv üretiminin yarısından fazlası (yüzde 54) Asya-Okyanusya bölgesinde yapılmıştır. Bölgede otomotiv üretimi 2018 yılına oranla yüzde 6 azalarak 49 milyon 267 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bölge bazında Asya-Okyanusya'dan sonra en büyük üreticiler, yüzde 19 pay ile Avrupa Birliği (27) ve yüzde 18 pay ile Kuzey Amerika bölgeleri olmuştur. Geçen yıla oranla Avrupa Birliği (27) üretimi yüzde 5 ve Kuzey Amerika üretimi yüzde 4 seviyesinde azalmıştır. 2019 yılında otomotiv üretiminde artış gösteren tek bölge, yüzde 0,3 ile Afrika olmuştur.

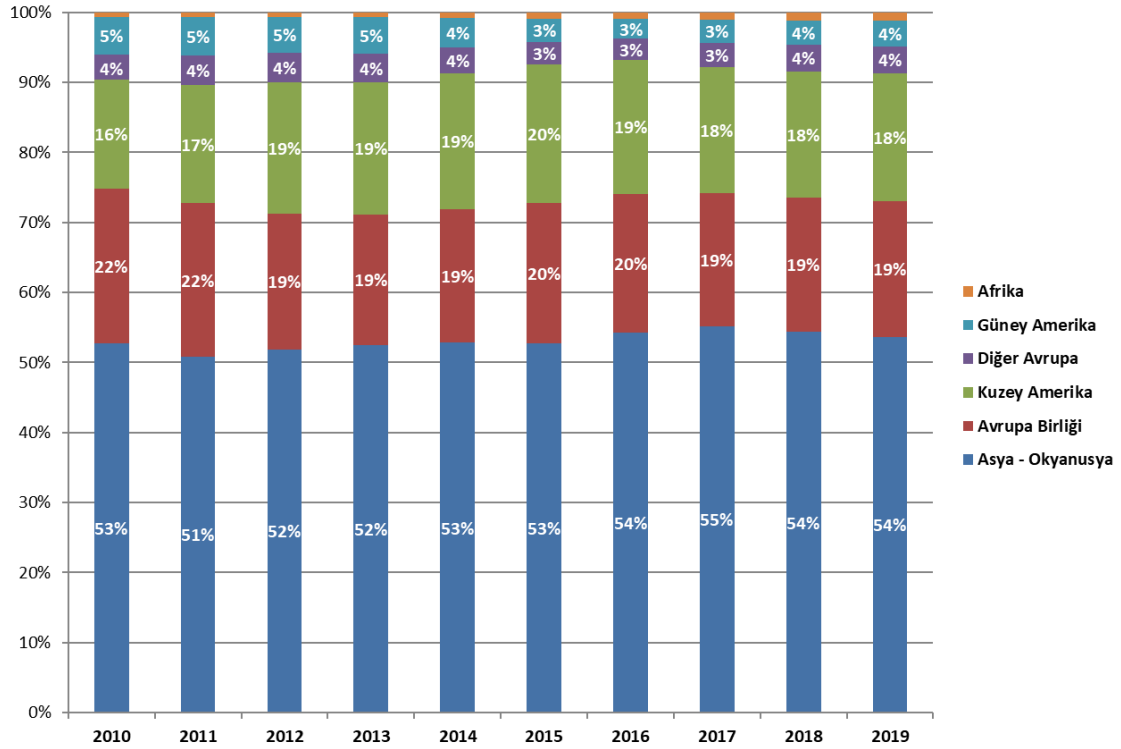
Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2019/2018

Toplam Üretim	2018	2019	Değişim 19/18
Asya - Okyanusya	52.656.826	49.266.873	-6%
Avrupa Birliği (27)	18.604.079	17.735.151	-5%
Kuzey Amerika	17.424.475	16.783.398	-4%
Diğer Avrupa	3.658.461	3.576.931	-2%
Güney Amerika	3.423.143	3.319.361	-3%
Afrika	1.102.036	1.105.147	0%
Toplam	96.869.020	91.786.861	-5%

Son 10 yılın bölgeler bazında küresel üretim paylarına bakıldığında; 2010 yılından bu yana Asya-Okyanusya bölgesinin payının 1, Kuzey Amerika'nın payının 2, Afrika'nın payının 1 puan arttığı, Diğer Avrupa'nın üretim payını koruduğu, Avrupa Birliği (27)'nin 3 ve Güney Amerika'nın ise 2 puan üretim payı kaybı yaşadığı gözlenmektedir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2010-2019

Dünyada otomobil üretimi 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 6 azalarak 67 milyon 149 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında otomobil üretiminde en yüksek değişim yüzde 13 düşüş yaşayan Kuzey Amerika'da olmuştur.

Bölgeler Bazında Dünya Otomobil Üretimi 2019/2018

Otomobil Üretimi	2018	2019	Değişim 19/18
Asya - Okyanusya	43.622.768	40.666.078	-7%
Avrupa Birliği (27)	16.746.049	15.837.082	-5%
Kuzey Amerika	5.022.072	4.356.864	-13%
Diğer Avrupa	2.914.874	2.885.445	-1%
Güney Amerika	2.668.216	2.616.440	-2%
Afrika	776.967	787.287	1%
Toplam	71.750.946	67.149.196	-6%

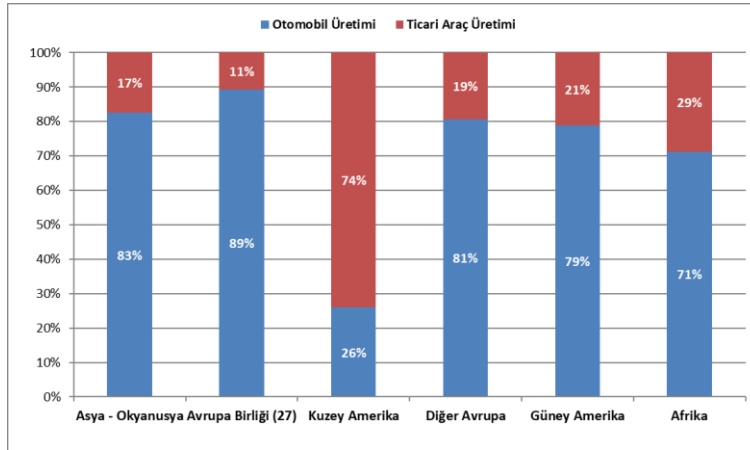
Dünyada ticari araç üretimi ise 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2 azalarak 24 milyon 638 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında ticari araç üretiminde en yüksek değişimler yüzde 7 oranında düşüş yaşayan Diğer Avrupa ve Güney Amerika olmuştur.

Bölgeler Bazında Dünya Ticari Araç Üretimi 2019/2018

Ticari Araç Üretimi	2018	2019	Değişim 19/18
Asya - Okyanusya	9.034.058	8.600.795	-5%
Avrupa Birliği (27)	1.858.030	1.898.069	2%
Kuzey Amerika	12.402.403	12.426.534	0%
Diğer Avrupa	743.587	691.486	-7%
Güney Amerika	754.927	702.921	-7%
Afrika	325.069	317.860	-2%
Toplam	25.118.074	24.637.665	-2%

Otomobil ve toplam otomotiv üretimi bölgesel sıralamasında ilk sırada Asya-Okyanusya bölgesi yer alırken, ticari araç üretimi sıralamasında ilk sırada Kuzey Amerika bölgesi yer almaktadır.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2019

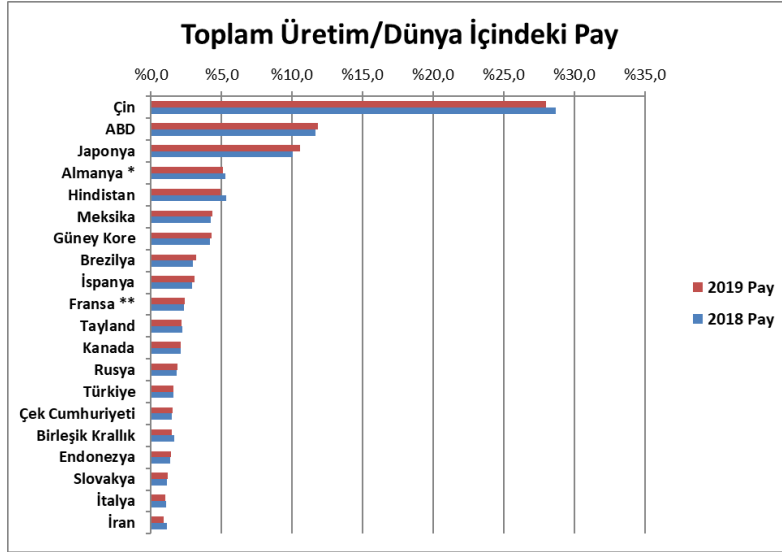
2019 yılı otomotiv üretimi sıralamasında 25 milyon 721 bin adet üretim ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Küresel üretimin yüzde 28'ini gerçekleştiren Çin otomotiv üretimi bir önceki yıla göre yüzde 8 azalmıştır. İkinci sırada yer alan ABD otomotiv üretimi bir önceki yıla göre yüzde 4 azalarak 10 milyon 880 bin olarak gerçekleşmiş ve küresel üretim içindeki payı yüzde 12 olmuştur. Küresel üretim içinde üçüncü sırada yer alan Japonya'da ise otomotiv üretimi geçen yıla paralel seviyede gerçekleşerek 9 milyon 684 bin adet olmuştur. 2018 yılına göre dünya üretim sıralamasında bir basamak ilerleyen Türkiye'de yüzde 6 azalma ile toplam 1 milyon 461 bin adet taşıt üretilmiştir. AB ülkeleri içinde ise Türkiye, otomotiv üretiminde bir basamak ilerleyerek 4.sırada yer almıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2019/2018

Dünya 2018	Dünya 2019	AB 2018	AB 2019	Toplam Üretim	2018	2019	Değişim 19/18
1	1			Çin	27.809.196	25.720.665	-%7,5
2	2			ABD	11.297.911	10.880.019	-%3,7
3	3			Japonya	9.729.594	9.684.298	-%0,5
5	4	1	1	Almanya *	5.120.409	5.661.328	%10,6
4	5			Hindistan	5.142.809	4.516.017	-%12,2
6	6			Meksika	4.100.770	3.986.794	-%2,8
7	7			Güney Kore	4.028.834	3.950.617	-%1,9
8	8			Brezilya	2.881.018	2.944.988	%2,2
9	9	2	2	İspanya	2.819.565	2.822.355	%0,1
10	10	3	3	Fransa **	2.267.764	2.202.460	-%2,9
11	11			Tayland	2.167.694	2.013.710	-%7,1
12	12			Kanada	2.025.794	1.916.585	-%5,4
13	13			Rusya	1.768.546	1.719.784	-%2,8
15	14	5	4	Türkiye	1.550.260	1.461.244	-%5,7
16	15	6	5	Çek Cumhuriyeti	1.442.884	1.433.963	-%0,6
14	16	4	6	Birleşik Krallık	1.604.328	1.381.405	-%13,9
17	17			Endonezya	1.343.714	1.286.848	-%4,2
19	18	7	7	Slovakya	1.093.215	1.100.000	%0,6
20	19	8	8	İtalya	1.062.332	915.305	-%13,8
18	20			İran	1.095.210	821.060	-%25,0

* 2016 itibariyle yalnızca otomobil verisi yayınlanmaktadır.

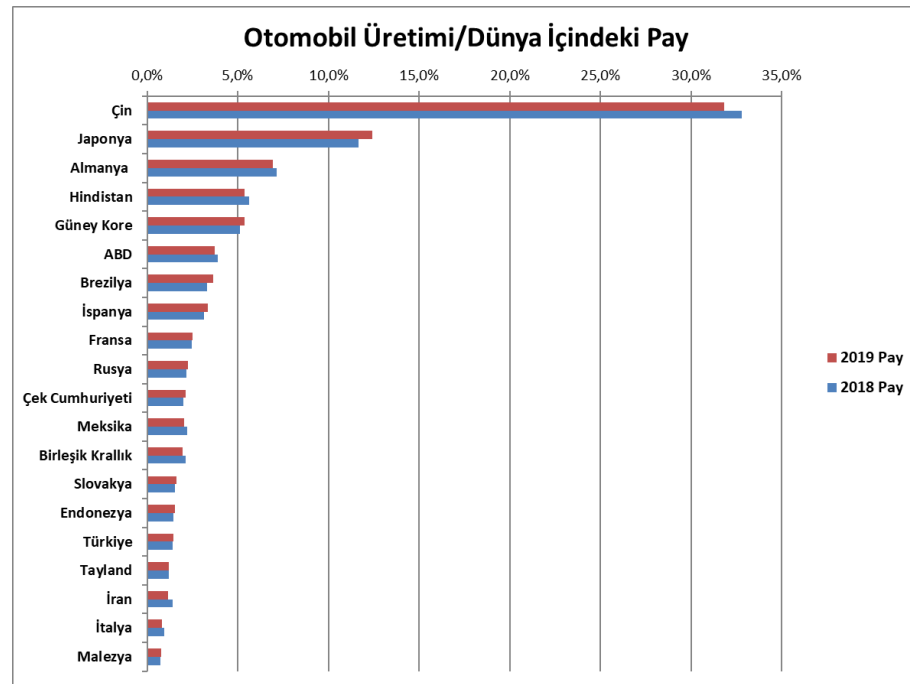
** 2011 itibariyle yalnızca otomobil ve hafif ticari araç verisi yayınlanmaktadır.

2019 yılı otomobil üretimi sıralamasında 21 milyon 360 bin adet üretim ile ilk sırada yer alan Çin'i, 8 milyon 329 bin adet otomobil üretimi ile Japonya takip etmiştir. 2018 yılına göre dünya otomobil üretim sıralamasında 1 basamak yükselen Türkiye, otomobil üretiminde 16. sırada yer almıştır. AB ülkeleri içinde ise Türkiye, otomobil üretiminde 7. Sıradaki yerini korumuştur.

Ülkeler Bazında Dünya Otomobil Üretimi 2019/2018

Dünya 2018	Dünya 2019	AB 2018	AB 2019	Otomobil Üretimi	2018	2019	Değişim 19/18
1	1			Çin	23.529.423	21.360.193	-%9,2
2	2			Japonya	8.359.286	8.328.756	-%0,4
3	3	1	1	Almanya	5.120.409	4.661.328	-%9,0
4	4			Hindistan	4.032.481	3.623.335	-%10,1
5	5			Güney Kore	3.661.730	3.612.587	-%1,3
6	6			ABD	2.785.164	2.512.780	-%9,8
7	7			Brezilya	2.387.967	2.448.490	%2,5
8	8	2	2	İspanya	2.267.396	2.248.019	-%0,9
9	9	3	3	Fransa	1.772.641	1.675.198	-%5,5
11	10			Rusya	1.563.747	1.523.594	-%2,6
13	11	5	4	Çek Cumhuriyeti	1.437.396	1.427.563	-%0,7
10	12			Meksika	1.581.012	1.382.714	-%12,5
12	13	4	5	Birleşik Krallık	1.519.440	1.303.135	-%14,2
14	14	6	6	Slovakya	1.093.215	1.100.000	%0,6
15	15			Endonezya	1.055.774	1.045.666	-%1,0
17	16	7	7	Türkiye	1.026.571	982.642	-%4,3
18	17			Tayland	877.015	795.254	-%9,3
16	16			İran	1.027.000	770.000	-%25,0
19	19	8	8	İtalya	670.196	542.007	-%19,1
21	20			Malezya	520.526	534.115	%2,6

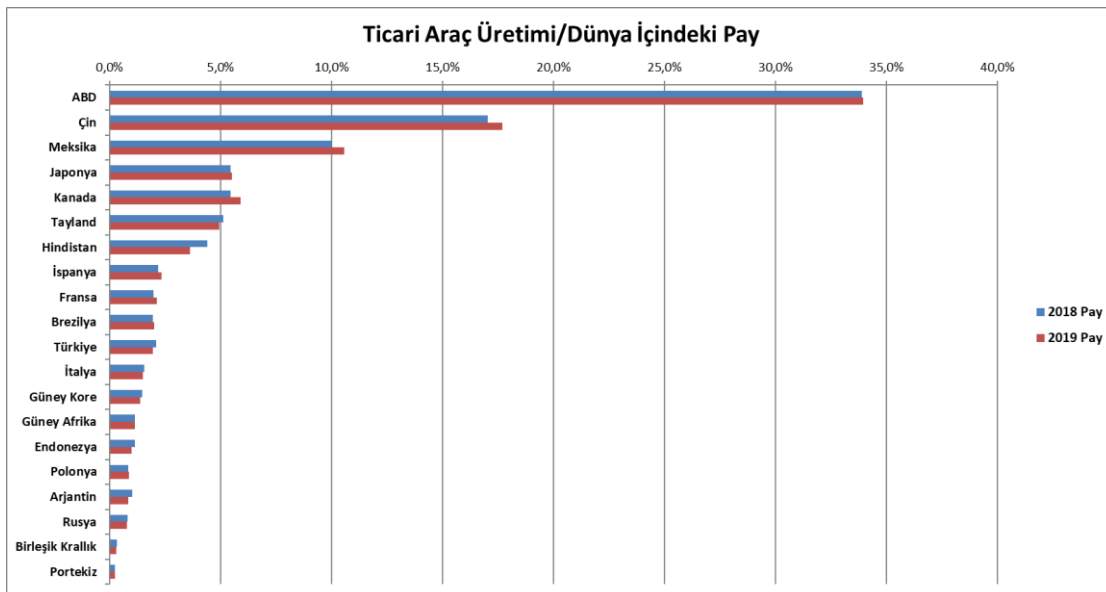

2019 yılı ticari araç üretimi sıralamasında 8 milyon 367 bin adet üretim ile ABD ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeyi 4 milyon 360 bin adet ticari araç üretimi gerçekleştiren Çin takip etmektedir.

Türkiye 2019 yılında ticari araç üretiminde yüzde 9 oranında daralarak, dünya ticari araç üretim sıralamasında 2 basamak gerileyen 11. ve Avrupa Birliği içerisinde 1 basamak gerileyerek 3. olmuştur.

Ülkeler Bazında Dünya Ticari Araç Üretimi 2019/2018

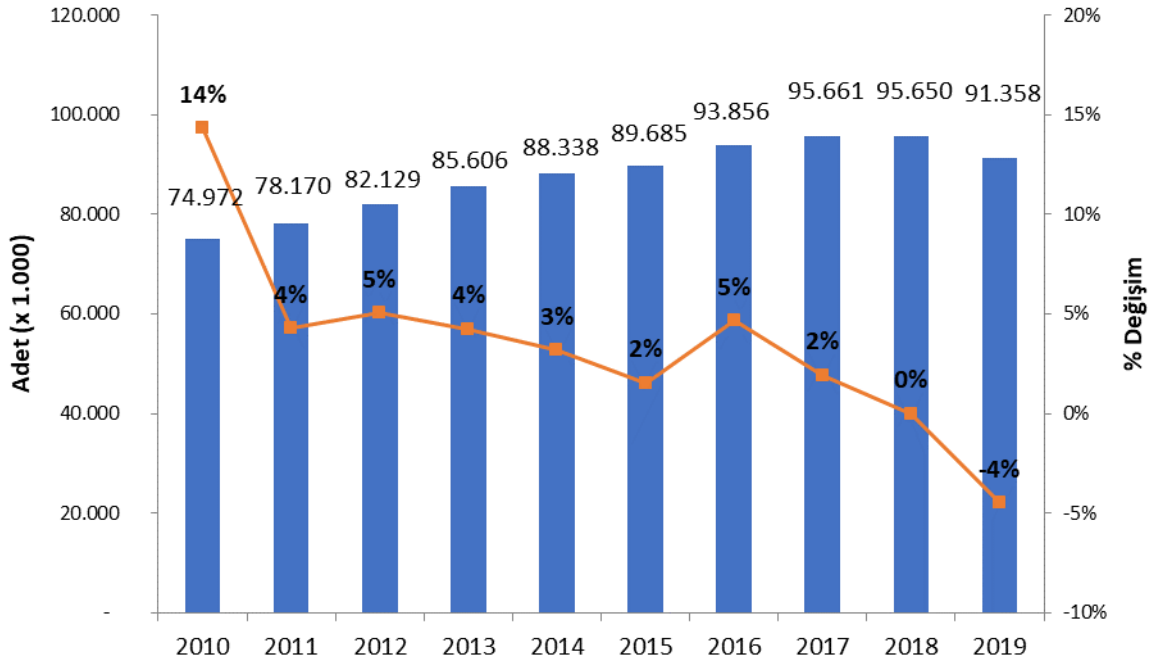
Dünya 2018	Dünya 2019	AB 2018	AB 2019	Ticari Araç Üretimi	2018	2019	Değişim 19/18
1	1			ABD	8.512.747	8.367.239	-%1,7
2	2			Çin	4.279.773	4.360.472	%1,9
3	3			Meksika	2.519.758	2.604.080	%3,3
4	4			Japonya	1.370.308	1.355.542	-%1,1
5	5			Kanada	1.369.898	1.455.215	%6,2
6	6			Tayland	1.290.679	1.218.456	-%5,6
7	7			Hindistan	1.110.328	892.682	-%19,6
8	8	1	1	İspanya	552.169	574.336	%4,0
10	9	3	2	Fransa	495.123	527.262	%6,5
11	10			Brezilya	493.051	496.498	%0,7
9	11	2	3	Türkiye	523.689	478.602	-%8,6
12	12	4	4	İtalya	392.136	373.298	-%4,8
13	13			Güney Kore	367.104	338.030	-%7,9
14	14			Güney Afrika	289.757	283.318	-%2,2
15	15			Endonezya	287.940	241.182	-%16,2
17	16	5	5	Polonya	208.052	215.164	%3,4
16	17			Arjantin	258.076	206.423	-%20,0
18	18			Rusya	204.799	196.190	-%4,2
20	19	6	6	Birleşik Krallık	84.888	78.270	-%7,8
23	20	7	7	Portekiz	60.239	63.162	%4,9

2.2. Pazar³

Küresel pazar 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 4 daralarak 91 milyon 358 bin adede ulaşmıştır.

Dünya Otomotiv Pazarı 2010-2019

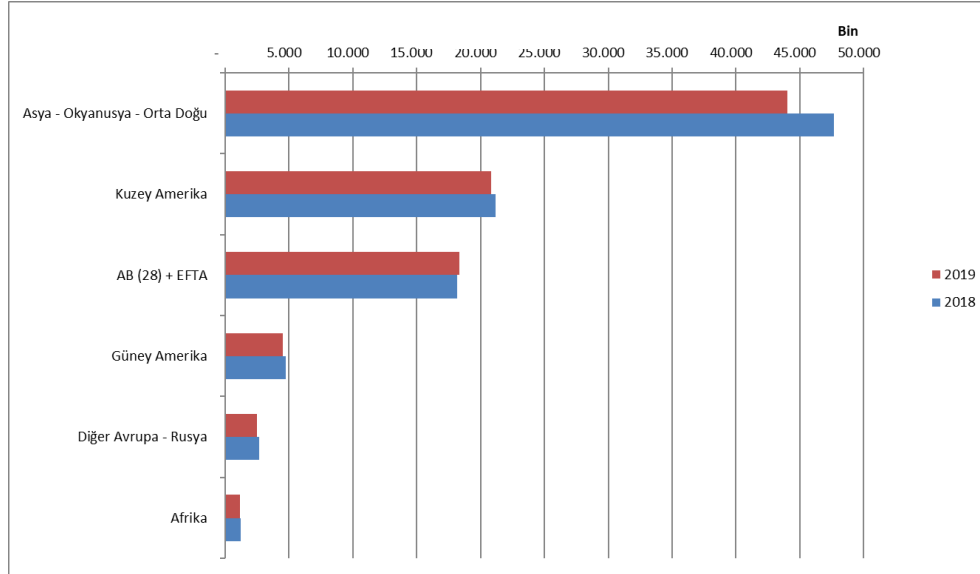

2019 yılında gerçekleşen otomotiv satışlarının yüzde 48'i Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesinde yer almaktadır. Bölgede satışlar önceki yıla göre yüzde 8 düşüşle 44 milyon 3 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

2019 yılında otomotiv satışlarında azalış gösteren bölgeler yüzde 2 ile Kuzey Amerika, yüzde 5 ile Güney Amerika, yüzde 6 ile Diğer Avrupa-Rusya ve yüzde 4 ile Afrika olmuştur. Küresel pazarda 3. sırada yer alan Avrupa'da yüzde 1 oranında artış gerçekleşmiştir.

³ Kaynak: OICA

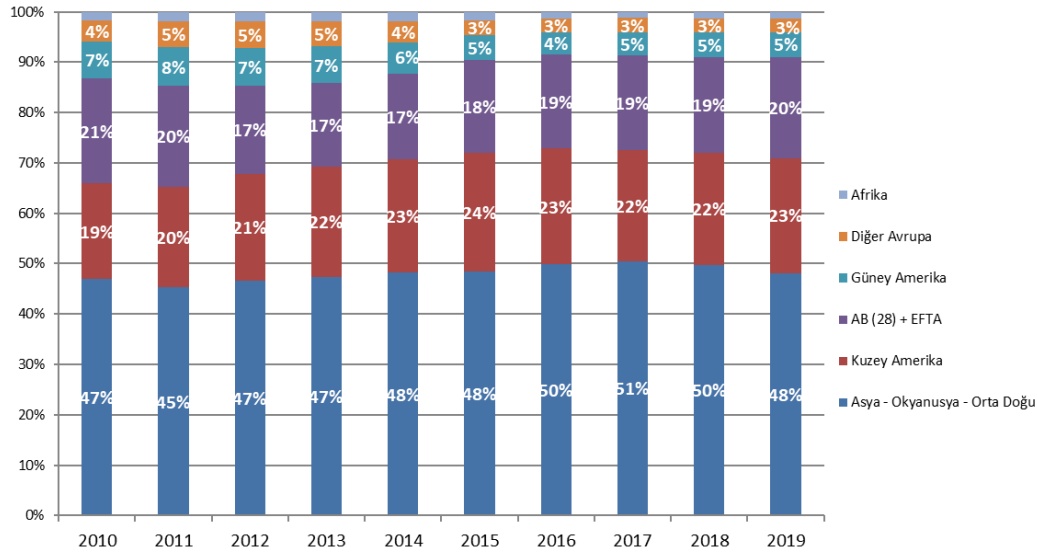
Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2019/2018

Toplam Pazar	2018	2019	Değişim 19/18
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	47.647.121	44.003.150	-8%
Kuzey Amerika	21.207.105	20.815.530	-2%
AB (28) + EFTA	18.144.052	18.372.164	1%
Güney Amerika	4.752.970	4.493.646	-5%
Diğer Avrupa - Rusya	2.669.371	2.496.720	-6%
Afrika	1.228.924	1.177.247	-4%
Toplam	95.649.543	91.358.457	-4%

Son 10 yılın bölgeler bazında pazar paylarına bakıldığında; Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesi payının 1 puan, Kuzey Amerika payının 4 puan arttığı; Avrupa Birliği+EFTA bölgesinin 1, Güney Amerika bölgesinin 2 ve Diğer Avrupa bölgesinin 1 puan pay kaybettiği gözlenmektedir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2010-2019

Dünyada otomobil pazarı 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 6 artarak 64 milyon 341 bin adete yükselmiştir. Bölge bazında otomobil pazarında düşüş gerçekleşen bölgeler yüzde 6 ile Kuzey Amerika, yüzde 11 ile Güney Amerika ve yüzde 13 oranla Afrika olmuştur. Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesi yüzde 9 ve Avrupa Birliği + EFTA bölgesi yüzde 6 büyümeye kaydetmiştir. Diğer Avrupa-Rusya Bölgesi ise geçen yıla paralel seviyede bir pazara ulaşmıştır.

Bölgeler Bazında Dünya Otomobil Pazarı 2019/2018

Otomobil Pazarı	2018	2019	Değişim 19/18
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	39.283.920	35.959.799	-8%
AB (28) + EFTA	15.636.484	15.819.949	1%
Kuzey Amerika	6.752.475	5.973.328	-12%
Güney Amerika	3.810.517	3.566.864	-6%
Diğer Avrupa - Rusya	2.273.193	2.152.825	-5%
Afrika	921.623	868.928	-6%
Toplam	68.678.212	64.341.693	-6%

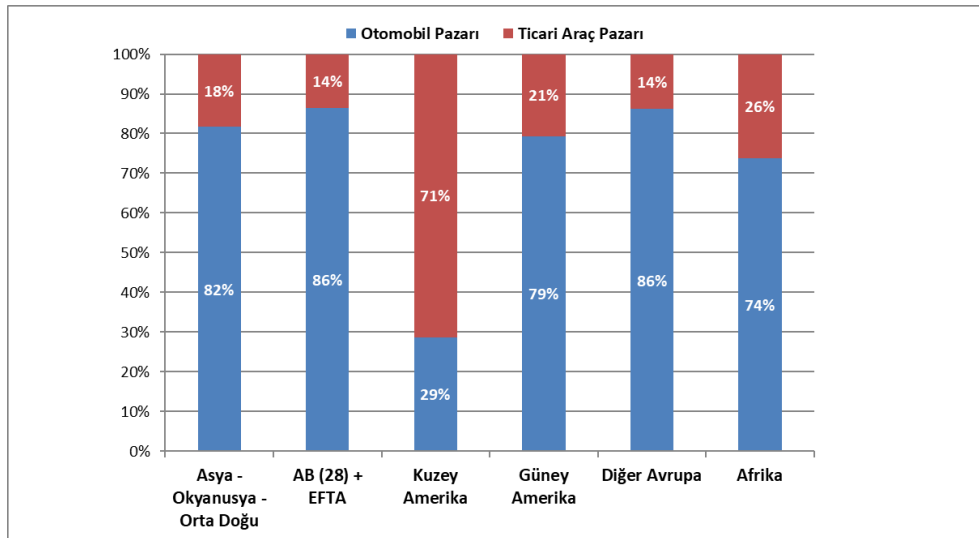
2019 yılında dünya ticari araç pazarı bir önceki yıla göre paralel seviye seyredil 27 milyon 16 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında ticari araç pazarında düşüş yaşayan bölgeler yüzde 2 ile Güney Amerika, yüzde 4 ile Asya-Okyanusya-Orta Doğu ve yüzde 13 ile Diğer Avrupa-Rusya olmuştur. Kuzey Amerika’da yüzde 3 ve Avrupa Birliği + EFTA bölgesi yüzde 4 büyümeye kaydedilmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Ticari Araç Pazarı 2019/2018

Ticari Araç Pazarı	2018	2019	Değişim 19/18
Kuzey Amerika	14.343.518	14.842.202	3%
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	8.363.201	8.043.351	-4%
AB (28) + EFTA	2.389.382	2.490.496	4%
Güney Amerika	942.453	926.782	-2%
Diğer Avrupa -Rusya	396.169	343.895	-13%
Afrika	307.301	308.319	0%
Toplam	26.971.331	27.016.764	0%

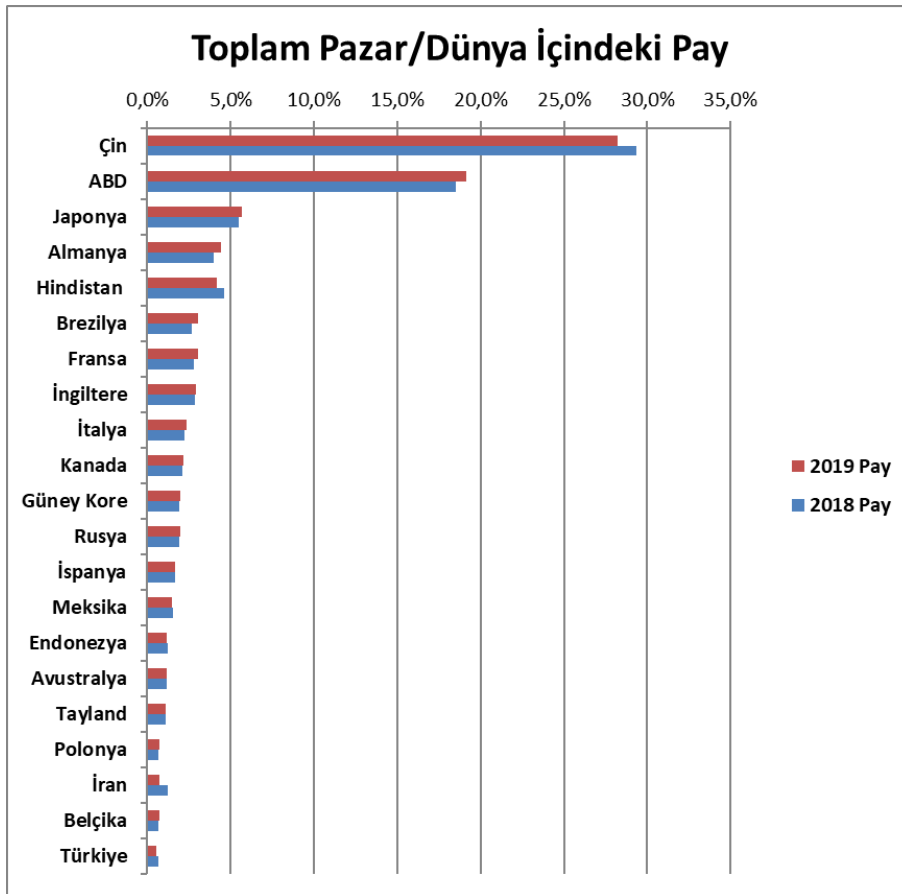
Bölgeler bazında otomobil / ticari araç pazarı kırılımı yüzde 74-86 aralığında otomobil, yüzde 14-26 aralığında ticari araç olarak dağılım göstermektedir. Kuzey Amerika diğer bölgelerden farklı olarak yüzde 26 oranında otomobil, yüzde 74 oranında ticari araç pazarına sahiptir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2019

2019 yılı otomotiv pazarı sıralamasında 25 milyon 769 bin adet satış ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Küresel pazarın yüzde 28'ini oluşturan Çin otomotiv pazarı bir önceki yıla göre yüzde 8 azalmıştır. İkinci sırada yer alan ABD otomotiv pazarı bir önceki yıla göre yüzde 1 azalarak 17 milyon 480 bin olarak gerçekleşmiştir. Küresel pazar içinde üçüncü sırada yer alan Japonya pazarı da yüzde 1 azalmıştır.

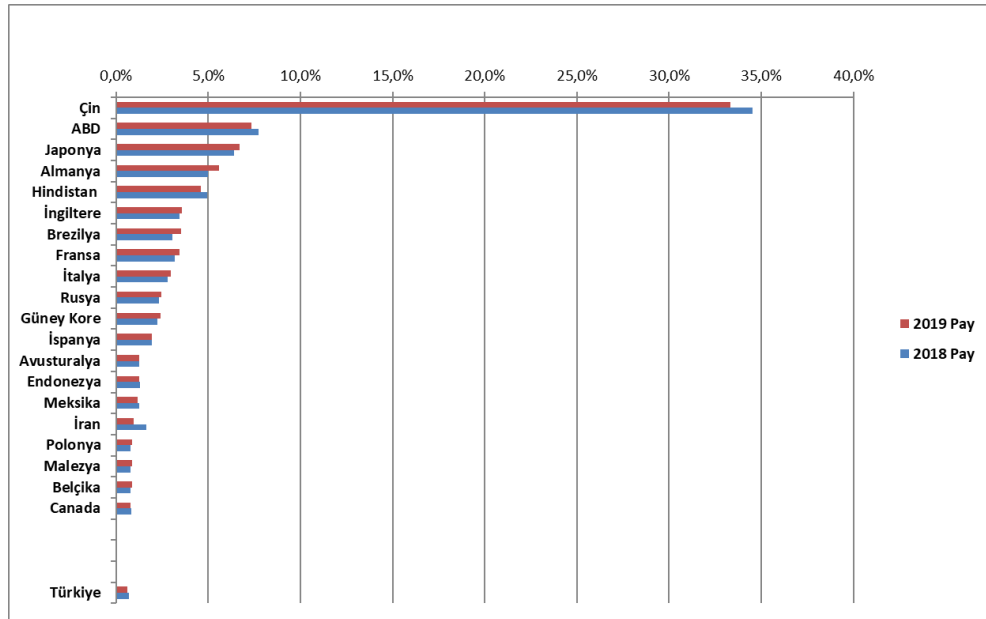
2018 yılında dünya otomotiv pazarı sıralamasında 20. sırada yer alan Türkiye, 2019 yılında 5 sırada gerileyerek 25. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 3 sıra gerileyerek 9. Sırada yer almıştır. Türkiye otomotiv pazarı 492 bin olarak gerçekleşmiştir.

Dünya 2018	Dünya 2019	AB 2018	AB 2019	Toplam Pazar	2018	2019	Değişim 18/19
1	1			Çin	28.080.577	25.768.677	-8%
2	2			ABD	17.701.402	17.480.004	-1%
3	3			Japonya	5.272.067	5.195.216	-1%
5	4	1	1	Almanya	3.822.060	4.017.059	5%
4	5			Hindistan	4.400.151	3.816.891	-13%
8	6			Brezilya	2.566.424	2.787.850	9%
7	7	3	2	Fransa	2.692.748	2.755.696	2%
6	8	2	3	İngiltere	2.742.472	2.676.918	-2%
9	9	4	4	İtalya	2.122.365	2.131.916	0%
10	10			Kanada	2.040.261	1.975.855	-3%
11	11			Güney Kore	1.827.141	1.795.134	-2%
12	12			Rusya	1.821.320	1.778.841	-2%
13	13	5	5	İspanya	1.563.495	1.501.260	-4%
14	14			Meksika	1.465.442	1.359.671	-7%
16	15			Endonezya	1.152.641	1.043.017	-10%
17	16			Avustralya	1.121.396	1.034.379	-8%
18	17			Tayland	1.041.739	1.007.552	-3%
22	18	7	6	Polonya	633.284	656.265	4%
15	19			İran	1.194.505	655.515	-45%
21	20	6	7	Belçika	639.434	644.041	1%
20	25	6	9	Türkiye	641.550	491.909	-23%

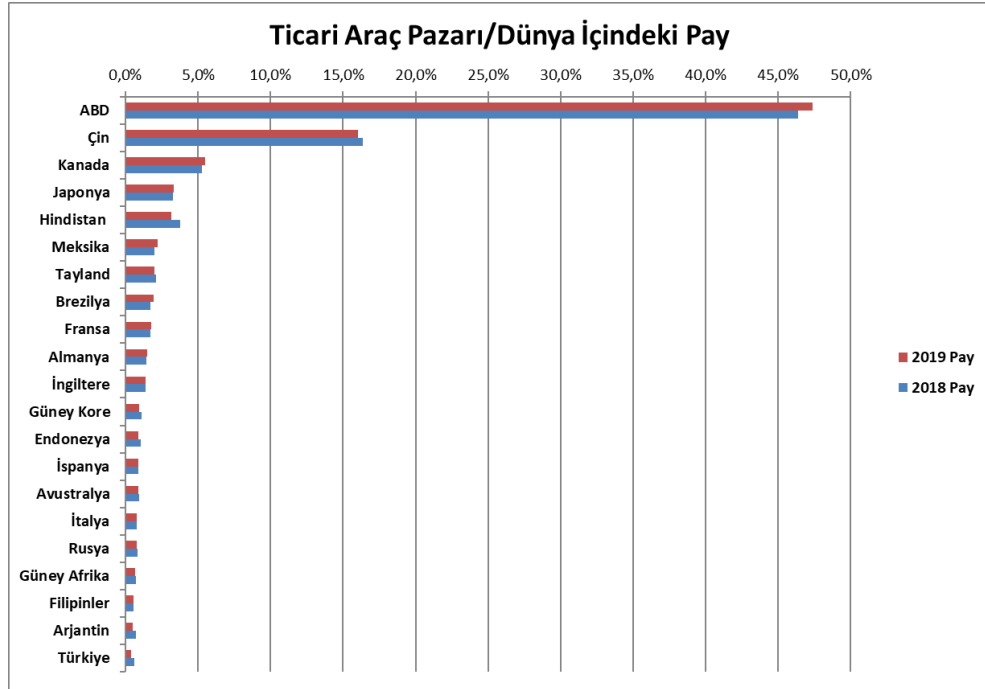
2019 yılı otomobil pazarı sıralamasında 21 milyon 444 bin adetlik pazar ile ilk sırada yer alan Çin'i, 4 milyon 715 bin adet ile ABD takip etmektedir. 2018 yılında dünya otomobil pazarı sıralamasında 22. sırada yer alan Türkiye, 2019 yılında 2 sırada gerileyerek 24. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 1 sıra gerileyerek 9. sırada yer almıştır. Türkiye otomobil pazarı 387 bin olarak gerçekleşmiştir.

Ülkeler Bazında Dünya Otomobil Pazarı İçindeki Payı 2019/2018

Dünya 2018	Dünya 2019	AB 2018	AB 2019	Otomobil Pazarı	2018	2019	Değişim 19/18
1	1			Çin	23.709.782	21.444.180	-10%
2	2			ABD	5.303.580	4.715.005	-11%
3	3			Japonya	4.391.160	4.301.091	-2%
4	4	1	1	Almanya	3.435.778	3.607.258	5%
5	5			Hindistan	3.394.729	2.962.052	-13%
6	6	2	2	İngiltere	2.367.147	2.311.140	-2%
8	7			Brezilya	2.102.114	2.262.069	8%
7	8	3	3	Fransa	2.173.481	2.214.279	2%
9	9	4	4	İtalya	1.910.701	1.916.320	0%
10	10			Rusya	1.606.676	1.567.743	-2%
11	11			Güney Kore	1.525.150	1.539.060	1%
12	12	5	5	İspanya	1.321.437	1.258.260	-5%
15	13			Avusturalya	873.713	799.263	-9%
14	14			Endonezya	878.479	798.813	-9%
16	15			Meksika	866.918	761.720	-12%
13	16			İran	1.128.017	619.028	-45%
21	17	7	6	Polonya	531.889	555.598	4%
20	18			Malezya	533.099	550.179	3%
19	19	6	7	Belçika	549.632	550.003	0%
18	20			Canada	581.977	496.603	-15%

2019 yılı ticari araç pazarı sıralamasında 12 milyon 765 bin adetlik pazar ile ilk sırada yer alan ABD'yi, 4 milyon 324 bin adet ile Çin takip etmektedir.

Dünya 2018	Dünya 2019	AB 2018	AB 2019	Ticari Araç Pazarı	2018	2019	Değişim 19/18
1	1			ABD	12.397.822	12.764.999	3%
2	2			Çin	4.370.795	4.324.497	-1%
3	3			Kanada	1.407.281	1.479.252	5%
5	4			Japonya	880.907	894.125	2%
4	5			Hindistan	1.005.422	854.839	-15%
7	6			Meksika	538.415	597.951	11%
6	7			Tayland	560.093	538.914	-4%
8	8			Brezilya	464.310	525.781	13%
9	9		1	Fransa	459.140	479.698	4%
10	10		2	Almanya	386.282	409.801	6%
11	11		3	İngiltere	367.129	365.778	0%
12	12			Güney Kore	301.991	256.074	-15%
13	13			Endonezya	274.162	244.204	-11%
15	14		4	İspanya	242.058	243.000	0%
14	15			Avustralya	247.683	235.116	-5%
17	16		5	İtalya	211.756	215.596	2%
16	17			Rusya	214.644	211.098	-2%
19	18			Güney Afrika	186.984	181.233	-3%
21	19			Filipinler	148.497	142.468	-4%
18	20			Arjantin	192.609	126.375	-34%
20	21		6	Türkiye	155.220	104.653	-33%

3. Türkiye’de Otomotiv Sanayii – Basın Bülteni

2019 yılında toplam üretim yüzde 6 ve otomobil üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4 oranında azaldı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 461 bin 244 adet, otomobil üretimi ise 982 bin 642 adet düzeyinde gerçekleşti.

2019 yılında toplam pazar geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23 azalarak 491 bin 909 adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı ise yüzde 20 oranında azaldı ve 387 bin 256 adet olarak gerçekleşti.

Ticari araç grubunda, 2019 yılında üretim yüzde 9 seviyesinde daralırken, ağır ticari araç grubunda yüzde 18, hafif ticari araç grubunda yüzde 8 oranında azaldı. 2018 yılına göre ticari araç pazarı yüzde 33, hafif ticari araç pazarı yüzde 32 ve ağır ticari araç pazarı yüzde 38 azaldı.

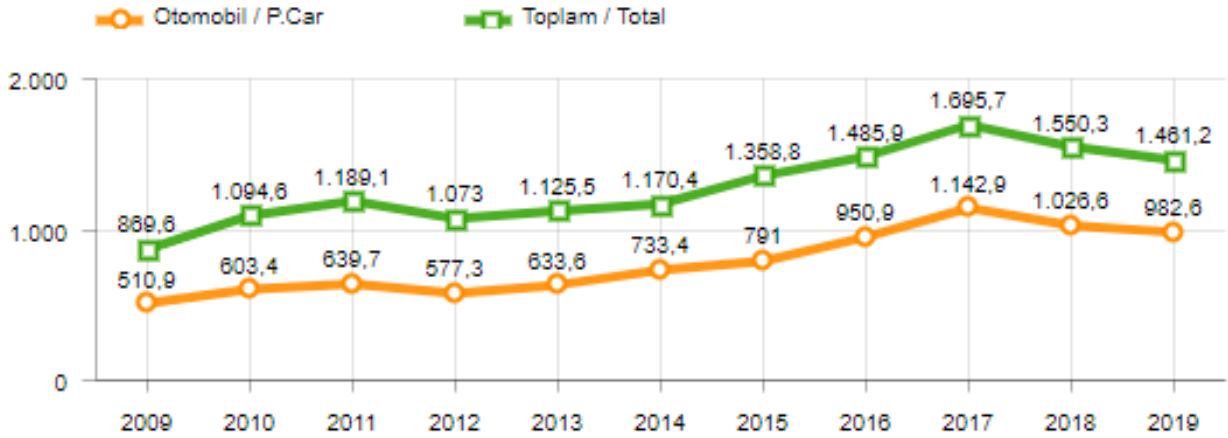
2019 yılında bir önceki yıla göre, toplam otomotiv ihracatı adet bazında yüzde 5 oranında azalırken, otomobil ihracatı yüzde 5 oranında azaldı. Bu dönemde, toplam ihracat 1 milyon 252 bin 586 adet, otomobil ihracatı ise 828 bin 744 adet düzeyinde gerçekleşti.

2019 yılında bir önceki yıla göre, toplam otomotiv ihracatı Dolar bazında yüzde 3 azalırken, Euro bazında ise geçen yıla göre yüzde 2 arttı. Bu dönemde toplam otomotiv ihracatı 31,2 Milyar \$ olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı yüzde 4 azalarak 11,9 Milyar \$ seviyesinde gerçekleşti. Euro bazında otomobil ihracatı ise yüzde 1 artarak 10,6 Milyar € seviyesinde gerçekleşti.

3.1. Üretim

- 2019 yılında, önceki yıla göre yüzde 6 oranında azalarak toplam 1 milyon 461 bin 244 adet taşıt aracı üretildi.

2009-2019 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

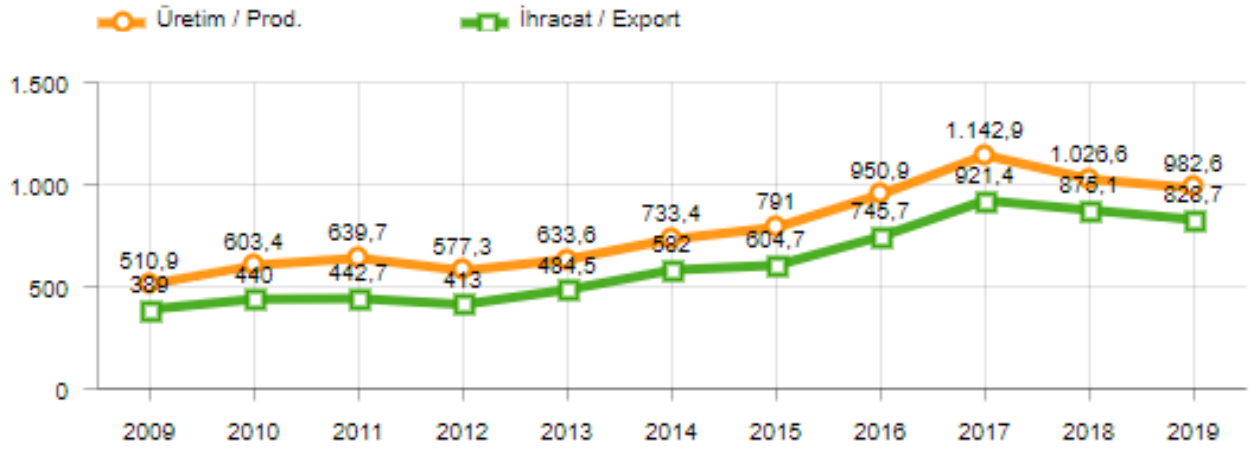

- 2019 yılında traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 485 bin 143 adet olarak gerçekleşti.
- 2018 yılına göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2019 yılında yüzde 9 seviyesinde azalırken, ürün grubu bazında üretim:

➤ K. Kamyon	yüzde 47	
➤ Midibüste	yüzde 24	
➤ B. Kamyon	yüzde 23	
➤ Kamyonette	yüzde 10	oranlarında azaldı,
➤ Minibüste	yüzde 8	
➤ Otobüste	yüzde 8	oranlarında arttı.

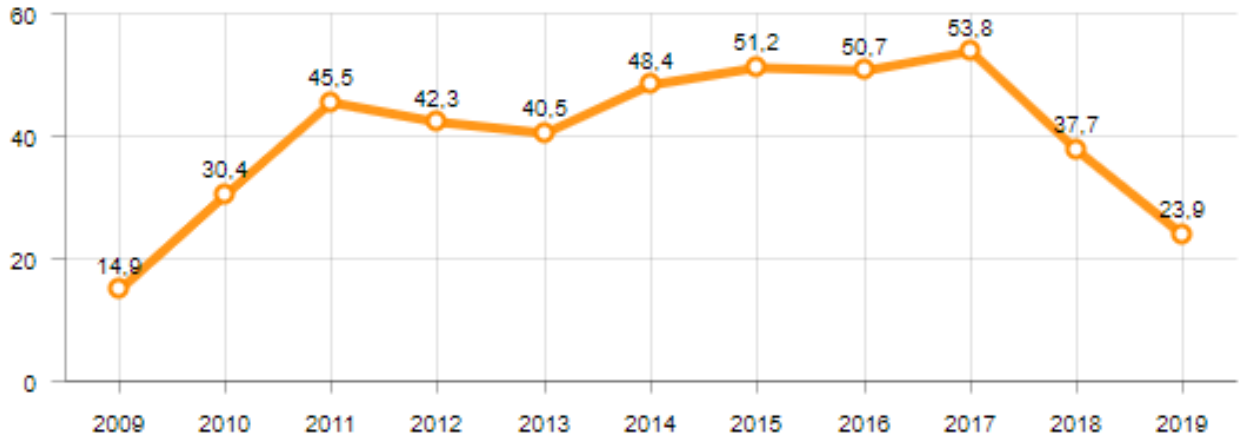
- 2019 yılında otomobil üretimi, 2018 yılına göre yüzde 4 oranında azalarak 982 bin 642 adet düzeyinde gerçekleşti.

2009-2019 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

- 2019 yılında traktör üretimi yüzde 37 oranında azalarak 23 bin 899 adet oldu.

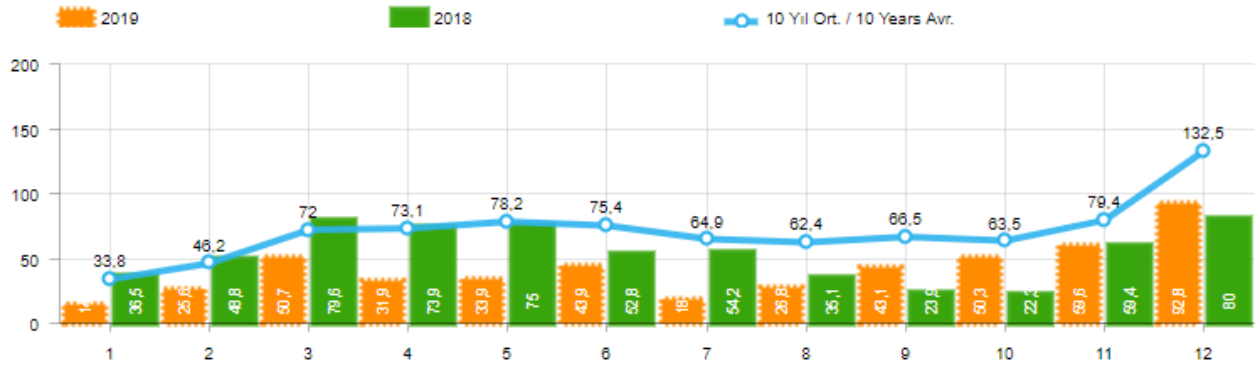
2009-2019 Traktör Üretim Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

3.2. Pazar

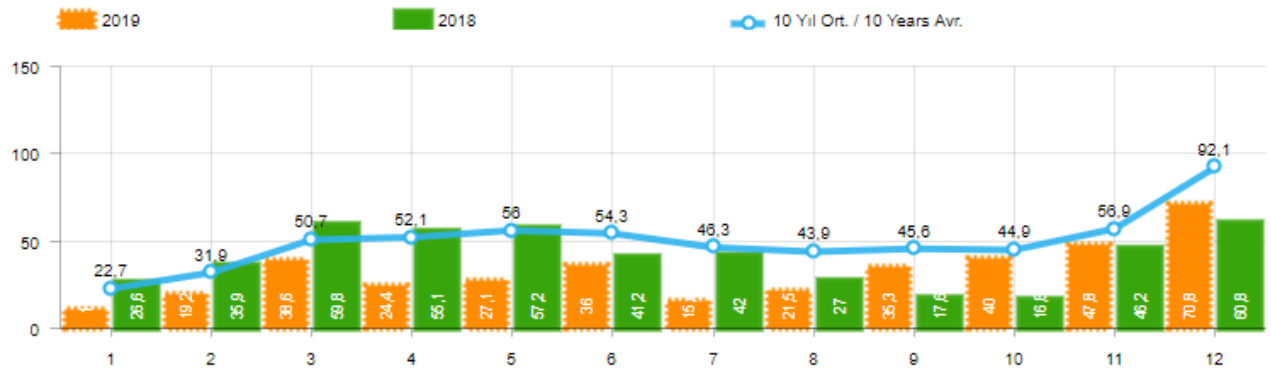
- 2019 yılında toplam satışlar 2018 yılı aynı dönemine göre yüzde 23 azalarak 491 bin 909 adet seviyesinde gerçekleşti.

10 Yıllık Ortalama ve 2019/2018 Toplam Satışlar (x1000)

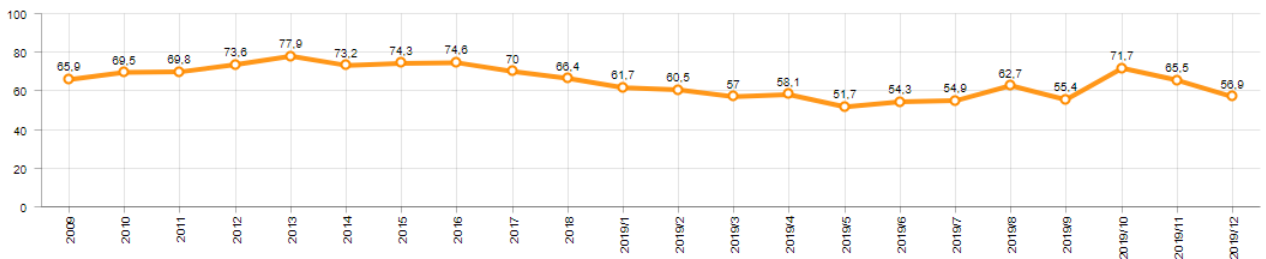
- 2019 yılında otomobil satışları, 2018 yılı aynı dönemine göre yüzde 20 oranında azaldı ve 387 bin 256 adet oldu.

10 Yıllık Ortalama ve 2019/2018 Otomobil Satışları (x1000)

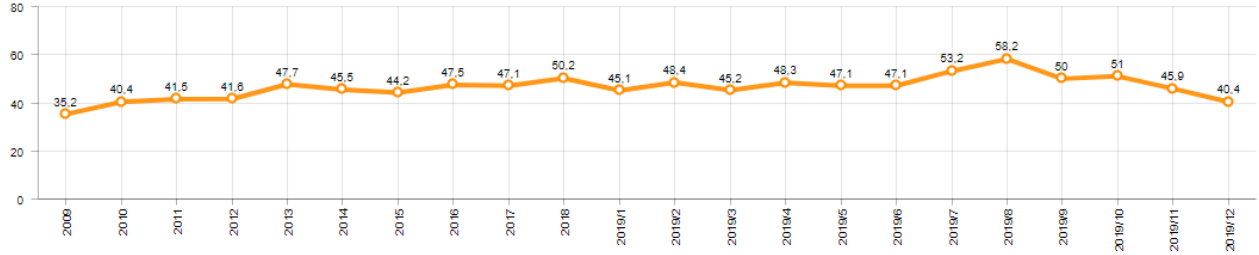
- 2019 yılında otomobil pazarında ithalatın payı yüzde 59 olarak gerçekleşti. 2019 yılında geçen yılın aynı dönemine göre toplam otomobil satışları yüzde 20 , ithal otomobil satışları yüzde 29 ve yerli otomobil satışları yüzde 4 oranlarında azaldı.

Otomobil Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

- 2019 yılında hafif ticari araç (minibüs + kamyonet) pazarında ithalatın payı yüzde 47 olarak gerçekleşti.
- 2019 yılında geçen yıla göre toplam hafif ticari araç satışları yüzde 32, ithal hafif ticari araç yüzde 36 ve yerli hafif ticari araç satışları yüzde 27 oranlarında azaldı.

Hafif Ticari Araç Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

- 2019 yılında; bir önceki yıla göre ağır ticari araç pazarı yüzde 38 azalarak bin 12 bin 849 adet, kamyon pazarı yüzde 35 oranında azalarak 10 bin 737 adet, midibüs pazarı yüzde 48 oranında azalarak bin 420 adet ve otobüs pazarı ise yüzde 49 oranında azalarak 692 adet düzeyinde gerçekleşti.
- Son 10 yıllık ortalamalara göre 2019 yılında toplam pazar yüzde 42 , otomobil pazarı yüzde 35, hafif ticari araç pazarı yüzde 57 ve ağır ticari araç pazarı yüzde 65 oranlarında düşüş gösterdi.

Pazar	10 Yıllık Ortalama (x1000)	2019 (x1000)	Değişim %
Toplam	848,1	491,9	-42,0
Otomobil	597,3	387,3	-35,2
HTA	213,7	91,8	-57,0
ATA	37,1	12,8	-65,4

Not: Yapılan kapsamlı veri analizi çerçevesinde, veri tabanımızdaki son 10 yıllık Ağır Ticari Araç Pazarı verileri Ağustos 2018 itibariyle revize edilmiştir.

3.3. Dış Ticaret – Rapor

2019 yılında 828 bin 744 adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 86'sını oluşturan 1 milyon 252 bin 586 adet taşıt ihraç edildi. 2019 yılında gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2018 yılına göre yüzde 5 azaldı.

Bu dönemde otomobil ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5 oranında azalırken, ticari araç ihracatı yüzde 4 oranında azaldı. Traktör ihracatı ise 2018 yılına göre yüzde 5 artarak 15 bin 844 adet olarak gerçekleşti.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR / SECTOR	2017	2018	1/12-2018	1/12-2019	2019/2018 %
OTOMOBİL / Pass. Car	921.354	875.147	875.147	828.744	-5,3
OTOMOBİL TOPLAM / Pass. Car Total	921.354	875.147	875.147	828.744	-5,3
KAMYON / Truck	7.800	14.478	14.478	14.824	2,4
KAMYONET / Pick Up	350.108	372.954	372.954	349.490	-6,3
OTOBÜS / Bus	7.028	7.708	7.708	9.045	17,3
MINİBÜS / Minibus	45.794	47.736	47.736	49.283	3,2
MİDİBÜS / Midibus	710	848	848	1.200	41,8
TİCARİ ARAÇLAR TOPLAM / Commercial Vehicle Total	411.440	443.722	443.722	423.842	-4,5
TAŞIT ARAÇLARI TOPLAM / Motor Vehicles Total	1.332.794	1.318.869	1.318.869	1.252.586	-5,0
TRAKTÖR / F.Tractor	13.123	15.123	15.123	15.844	4,8
TRAKTÖR TOPLAM / F.Tractor Total	13.123	15.123	15.123	15.844	4,8
GENEL TOPLAM / GRAND TOTAL	1.345.917	1.333.992	1.333.992	1.268.430	-4,9

Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) verilerine göre, 2019 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam ihracat, 2018 yılına göre yüzde 3 oranında azaldı ve 31,2 milyar \$ oldu. Euro bazında ise yüzde 2 artarak 27,9 milyar € olarak gerçekleşti.

Bu dönemde, dolar bazında ana sanayi ihracatı yüzde 3 oranında azalırken, yan sanayi ihracatı da yüzde 2 oranında azaldı.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi İhracatı (ABD \$)

Sektör / Sector	2017	2018	OCAK - ARALIK / January - December 2018	OCAK - ARALIK / January - December 2019	2019 / 2018 %
Toplam Yan Sanayi / Total Component Industry	9.835.914.658	10.878.550.618	10.878.550.618	10.617.878.409	-2,4
İç ve Dış Lastik / Tyres	1.131.782.300	1.353.882.295	1.353.882.295	1.479.489.475	9,3
Emniyet Camı / Safety Glasses	138.488.099	151.148.111	151.148.111	150.708.975	-0,3
Motor / Engine	488.428.738	581.983.113	581.983.113	518.051.731	-11,0
Akümülatör / Batteries	295.794.288	387.879.538	387.879.538	397.838.079	2,5
Diğer Aksam ve Parça / Spare Parts/Components	7.785.425.235	8.403.677.483	8.403.677.483	8.072.012.149	-3,9
Toplam Ana Sanayi / Total Vehicle Industry	19.257.086.833	21.349.203.156	21.349.203.156	20.613.852.926	-3,4
Otobüs / Bus	1.308.249.224	1.503.158.428	1.503.158.428	1.758.421.232	17,0
Midibus-Minibus / Midibus-Minibus	217.704.499	215.450.022	215.450.022	222.922.952	3,5
Otomobil / P.Cars	11.780.577.780	12.420.951.088	12.420.951.088	11.884.837.779	-4,5
Kamyon-Kamyonet / Truck-Pick Up&Van	4.849.022.718	5.375.329.018	5.375.329.018	4.945.381.202	-8,0
Römork ve Yan Römork / Trailer-Semi Trailer	342.793.231	507.223.888	507.223.888	503.258.888	-0,8
Çekici / Tractor	427.928.258	904.738.051	904.738.051	839.891.843	-7,2
Tarım Traktörü / Farm Tractor	320.811.145	422.354.885	422.354.885	478.139.033	13,2
Toplam / Total	29.093.001.491	32.227.753.774	32.227.753.774	31.231.731.335	-3,1

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri. UİB tarafından OSD için özel olarak analiz edilen Otomotiv İhracatı kapsamında; UİB Türkiye Geneli Otomotiv Endüstrisi sınıflandırmasına kıyasla "Römork ve Yarı Römork", "Tarım Traktörü" verileri dahil edilmekte; "Kullanılmış Araçlar", "İki Tekerlekli Taşıtlar", "Demiryolu Taşıtları" hariç tutulmaktadır.

Türkiye İhracatçıları Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2019 yılı Ocak-Aralık döneminde yüzde 17 pay ile ihracat sıralamasında ilk sıradaki yerini korudu.

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
	1 - 31 ARALIK				1 OCAK - 31 ARALIK				SON 12 AYLIK			
SEKTÖRLER	2018	2019	Değişim (%19/18)	Pay(19) (%)	2018	2019	Değişim (%19/18)	Pay(19) (%)	2018	2019	Değişim (%19/18)	Pay(18) (%)
Otomotiv Endüstrisi	2.472.116	2.543.731	2,9	16,5	31.564.098	30.594.198	-3,1	17,0	31.564.098	30.594.198	-3,1	17,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.503.668	1.811.303	20,5	11,8	17.348.240	20.570.444	18,6	11,4	17.348.240	20.570.444	18,6	11,4
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.305.927	1.331.673	2,0	8,7	17.628.348	17.700.869	0,4	9,8	17.628.348	17.700.869	0,4	9,8
Çelik	1.436.794	1.126.975	-21,6	7,3	15.498.699	13.857.739	-10,6	7,7	15.498.699	13.857.739	-10,6	7,7
Elektrik Elektronik	957.281	977.915	2,2	6,4	11.303.790	11.242.645	-0,5	6,2	11.303.790	11.242.645	-0,5	6,2
Demir ve Demir Dışı Metaller	631.280	672.827	6,6	4,4	8.082.301	8.122.816	0,5	4,5	8.082.301	8.122.816	0,5	4,5
Tekstil ve Hammaddeleri	621.501	598.257	-3,7	3,9	8.456.574	7.919.728	-6,3	4,4	8.456.574	7.919.728	-6,3	4,4
Makine ve Aksamları	662.244	742.072	12,1	4,8	7.311.308	7.839.001	7,2	4,3	7.311.308	7.839.001	7,2	4,3
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	593.535	628.845	5,9	4,1	6.678.505	6.788.341	1,6	3,8	6.678.505	6.788.341	1,6	3,8
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	458.506	524.998	14,5	3,4	5.014.621	5.531.790	10,3	3,1	5.014.621	5.531.790	10,3	3,1
GENEL İHRACAT TOPLAMI	14.670.854	15.385.060	4,9	100,0	176.860.826	180.468.488	2,0	100,0	176.860.826	180.468.488	2,0	100,0

Kaynak: TİM

TÜİK Verilerine Göre Dış Ticaret Dengesi⁴:

- 2019 yılı Ocak-Aralık döneminde Türkiye toplam ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2 artarken, ithalatı yüzde 9 azaldı. Bu dönemde dış ticaret açığı 55,1 Milyar \$ seviyesinden 31,2 Milyar \$ seviyesine geriledi.
- GTİP 87 kapsamında belirlenen otomotiv dış ticaret verilerine göre ihracat geçen seneye göre yüzde 2, ithalat ise yüzde 31 oranında azaldı. Bu dönemde **dış ticaret fazlası yüzde 29 oranında artarak 16,5 Milyar \$** seviyesine yükseldi.
- 2019 yılında otomobil ihracatı yüzde 4 azalırken, ithalatı yüzde 43 azaldı. Otomobil dış ticaret fazlası 2018 yılına göre **yüzde 30 artarak 8,5 Milyar \$** seviyesine yükseldi.

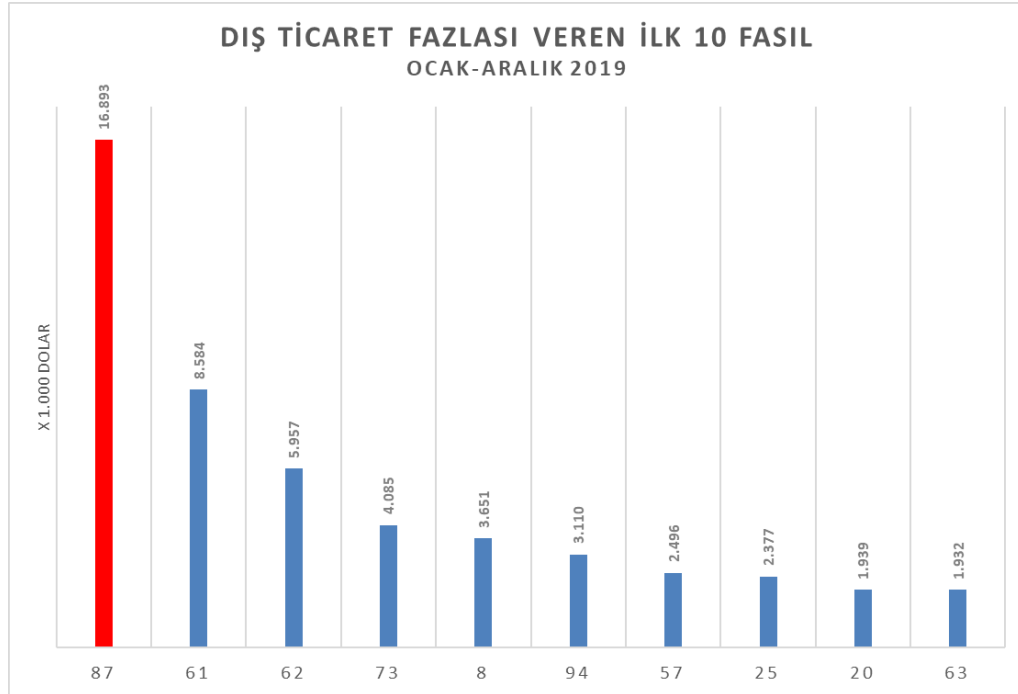
Dış Ticareti Verileri (1.000 \$)												
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Değişim 19/18 (%)
Türkiye Toplam İthalatı	140.928.421	185.544.332	240.841.676	236.545.141	251.661.250	242.177.117	207.234.359	198.618.235	233.799.651	223.047.438	202.702.566	-9,1%
Türkiye Toplam İhracatı	102.142.613	113.883.219	134.906.869	152.461.737	151.802.637	157.610.158	143.838.871	142.529.584	156.992.940	167.933.943	171.471.038	2,1%
Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-38.785.809	-71.661.113	-105.934.807	-84.083.404	-99.858.613	-84.566.959	-63.395.487	-56.088.651	-76.806.711	-55.113.495	-31.231.528	-43,3%
Otomotiv İthalatı	8.975.864	13.419.356	17.184.080	14.514.293	16.808.266	15.735.932	17.543.573	17.840.587	17.427.897	13.895.055	9.638.794	-30,6%
Otomotiv İhracatı	12.251.734	13.812.677	15.803.438	15.148.114	17.000.250	18.063.448	17.462.631	19.801.974	23.940.852	26.758.596	26.175.170	-2,2%
Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	3.275.870	393.321	-1.380.642	633.820	191.984	2.327.517	-80.942	1.961.388	6.512.955	12.863.540	16.536.376	28,6%
Otomotiv İhracatının İthalatı Karşılama Oranı	1,36	1,03	0,92	1,04	1,01	1,15	1,00	1,11	1,37	1,93	2,72	41,0%
Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı (%)	6,4	7,2	7,1	6,1	6,7	6,5	8,5	9,0	7,5	6,2	4,8	-23,7%
Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı (%)	12,0	12,1	11,7	9,9	11,2	11,5	12,1	13,9	15,2	15,9	15,3	-4,2%
Otomobil İthalatı	4.266.673	6.821.775	8.477.252	7.251.417	9.130.102	7.721.017	9.227.428	9.841.764	8.606.787	5.905.940	3.380.601	-43%
Otomobil İhracatı	6.086.488	6.210.110	6.485.592	6.069.128	6.856.457	7.255.971	6.899.721	8.356.035	11.814.903	12.441.971	11.897.545	-4%
Otomobil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	1.819.815	-611.665	-1.991.660	-1.182.289	-2.273.645	-465.046	-2.327.707	-1.485.729	3.208.116	6.536.030	8.516.944	30%
Otomobil İhracatının İthalatı Karşılama Oranı	1,43	0,91	0,77	0,84	0,75	0,94	0,75	0,85	1,37	2,11	3,52	67%
Otomobil İthalatının Otomotiv İçindeki Payı (%)	47,5	50,8	49,3	50,0	54,3	49,1	52,6	55,2	49,4	42,5	35,1	-17%
Otomobil İhracatının Otomotiv İçindeki Payı (%)	49,7	45,0	41,0	40,1	40,3	40,2	39,5	42,2	49,4	46,5	45,5	-2%

Fasıllara Göre Dış Ticaret Dengesi⁵:

⁴ GTİP 87.00 kapsamında yapılan dış ticaret; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuarı dış ticaret verilerini içermektedir. Otomobil dış ticaret verileri, "Geniş ekonomik grupların sınıflamasına (BEC) göre ihracat-Binek Otomobilleri (51)" verilerini içermektedir.

⁵ Kaynak: TÜİK

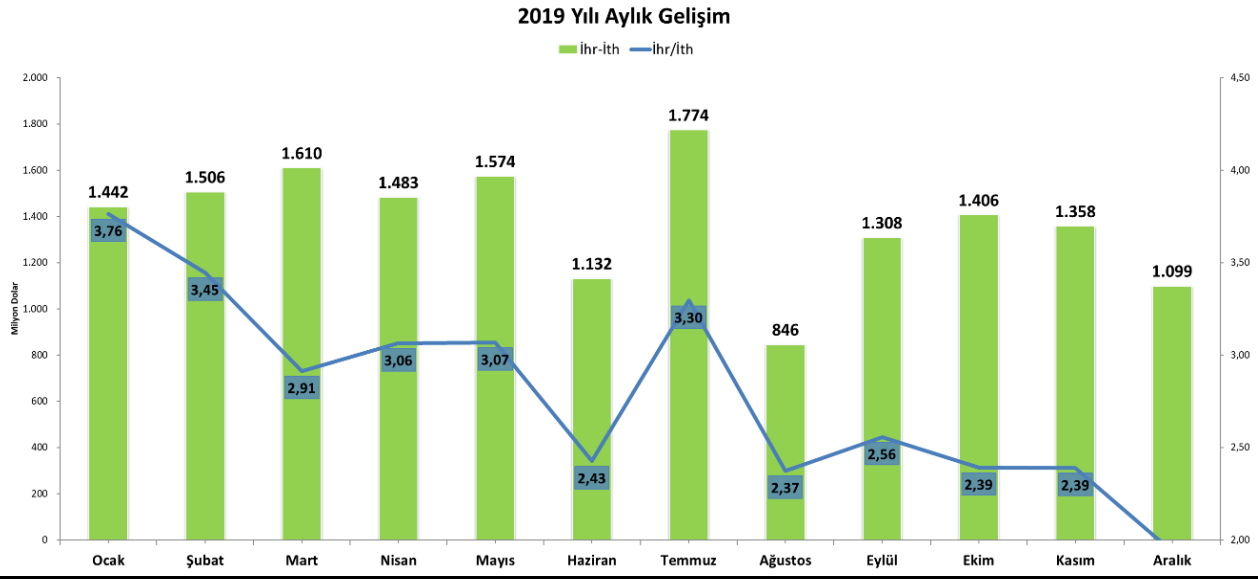
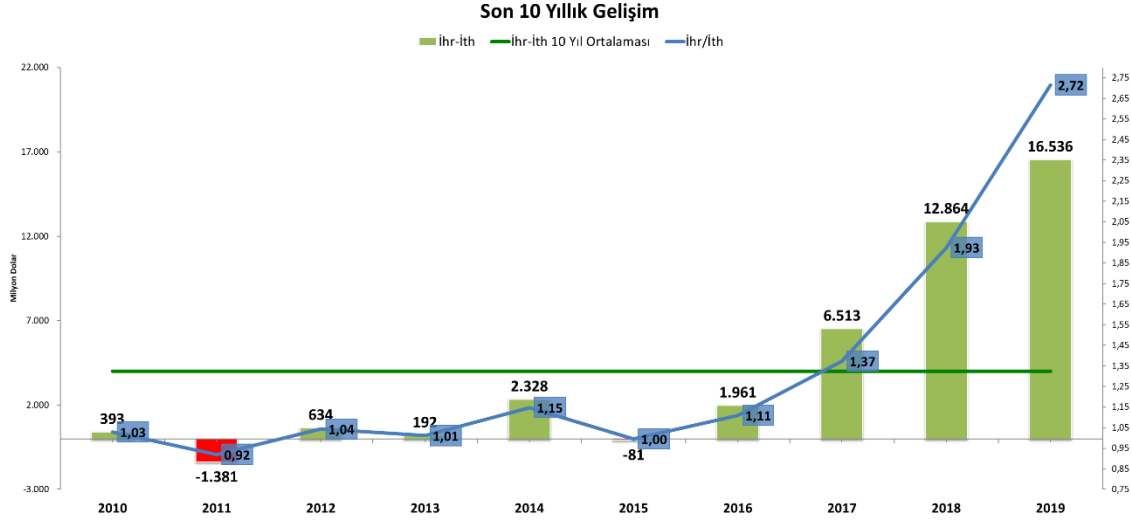
- 2019 yılı Ocak-Aralık döneminde GTİP bazında dış ticaret dengesi verileri içerisinde; dış ticaret fazlası yaratan ilk 10 fasıl analizine bakıldığında, 87 GTİP’li “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı” dış ticaretinin dış ticaret fazlası yaratan birinci fasıl konumunda olduğu görülmektedir.
- Türkiye toplam dış ticaretinde dış ticaret fazlası yaratan ilk 10 fasıl, dış ticaret fazlası yaratan toplam fasıllar içerisinde yüzde 79 paya sahiptir.

GTİP	TANIM
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı
73	Demir veya çelikten eşya
8	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb, prefabrik yapılar
57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları
25	Tuz, күкүрт, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento
20	Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar
63	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar

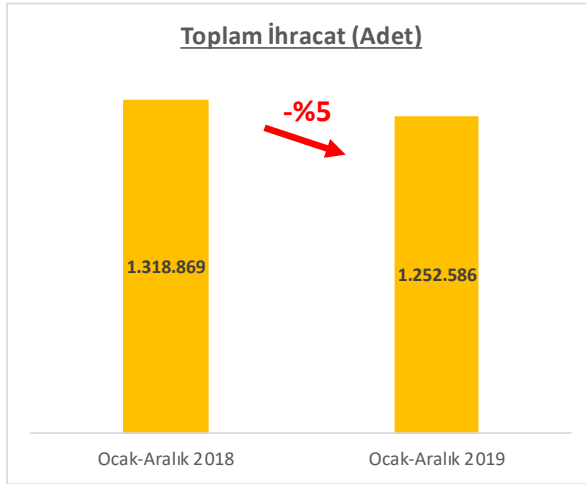
Otomotiv Dış Ticaret Dengesi⁶

- Son 10 yıllık dış ticaret verilerine göre; otomotiv sektörü 2011 ve 2015 yılları haricinde dış ticaret fazlası verdi. Otomotiv sektörünün son 10 yıllık dış ticaret fazlası ortalama olarak 3,9 Milyar \$ değerinde gerçekleşti.

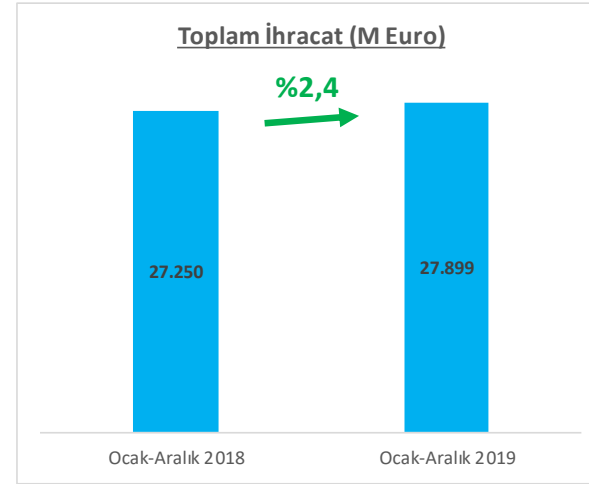

⁶ GTİP 87.00 kapsamında yapılan dış ticaret; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuarı dış ticaret verilerini içermektedir.

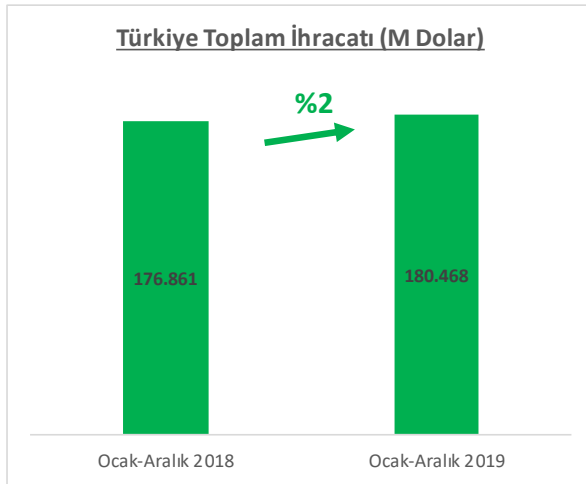
Otomotiv Sanayii İhracatı:

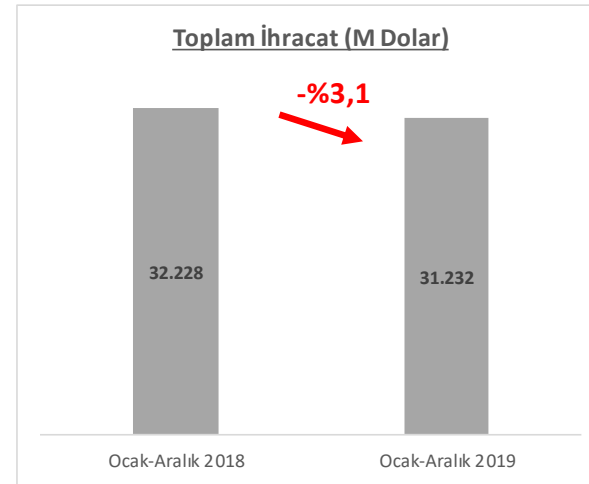
Traktör hariç OSD verilerini göstermektedir.

Kaynak: ÜİB

Kaynak: TİM

Kaynak: ÜİB

Ülkelere Göre Toplam Otomotiv Dış Ticaret Dengesi (İhracatımızda İlk 20 Ülke) 2009-2018⁷:

GTİP 87 - Dış Ticaret Dengesi (1000 \$)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fransa	1.648.409	663.091	481.771	624.142	928.442	1.128.958	746.890	1.172.278	1.465.839	1.952.884	2.274.574
Almanya	-1.381.474	-2.518.140	-3.844.416	-3.136.404	-3.899.777	-3.081.402	-3.693.840	-2.605.024	-2.010.600	-551.924	639.251
İtalya	1.057.717	1.029.812	788.250	577.305	548.885	596.989	634.295	1.570.667	1.884.206	2.292.713	2.142.942
İngiltere	430.177	541.104	336.692	431.923	909.453	1.498.279	1.552.577	1.059.504	1.628.095	1.951.113	1.837.608
İspanya	-594.101	-705.360	-839.530	-671.330	-940.498	-495.381	-692.650	-697.495	-208.009	337.105	770.026
Slovenya	432.660	161.578	406.802	349.939	470.547	510.600	574.628	675.301	796.642	1.030.684	1.109.639
Hollanda	559	-20.203	95.156	255.224	209.455	177.855	104.299	473.760	521.461	602.551	959.851
Belçika	371.031	143.324	308.395	386.320	629.808	710.864	675.361	691.754	944.707	1.124.553	932.620
Polonya	-71.177	-192.464	-350.261	-165.809	-270.268	-282.745	-356.173	-321.346	-5.861	412.709	468.611
ABD	334.896	241.811	353.369	586.979	460.671	146.293	400.558	410.570	1.124.583	789.357	734.504
İsrail	68.850	358.061	343.993	290.230	388.373	507.005	464.376	427.160	504.417	473.447	710.832
Romanya	27.226	-28.916	-26.407	-100.064	-363.313	-165.665	-239.443	-127.901	-84.872	119.476	239.680
İsveç	49.278	112.822	110.653	133.682	177.132	161.550	207.857	250.600	347.273	379.415	336.002
Fas	70.321	30.262	58.526	132.334	211	33.380	14.699	-138.016	-117.407	131.116	323.283
Rusya	229.880	585.717	830.137	766.773	941.441	640.632	208.550	165.721	226.268	296.391	385.480
Macaristan	20.680	29.120	11.835	8.369	-99.284	-217.091	-166.856	-136.232	-11.375	144.336	144.224
Portekiz	54.061	109.029	68.344	21.178	32.392	68.578	72.275	157.933	215.952	316.123	261.125
Umman	4.099	2.667	4.676	2.738	2.997	3.537	6.316	4.652	20.774	160.413	289.713
Mısır	69.942	111.876	36.009	51.385	108.016	200.315	139.325	140.803	96.058	201.935	278.052
Danimarka	27.721	66.812	101.195	120.378	176.052	213.691	214.107	217.825	250.834	251.881	234.408

2019	
İhracat	İthalat
3.165.928	891.354
3.027.830	2.388.579
2.734.827	591.885
2.173.181	335.573
1.520.965	750.939
1.132.072	22.433
1.028.413	68.562
1.005.277	72.657
953.348	484.737
952.793	218.289
711.619	787
609.559	369.879
422.685	86.683
396.925	73.642
395.563	10.083
350.519	206.295
335.249	74.124
289.972	259
278.240	188
241.955	7.547

⁷ TÜİK tarafından yayınlanan 87 GTİP kapsamındaki dış ticaret verileri baz alınarak hazırlanmıştır.

Ülkelere Göre Otomobil Dış Ticaret Dengesi (İhracatımızda İlk 20 Ülke) 2009-2018⁸:

GTİP 87 - Dış Ticaret Dengesi (1000 \$)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fransa	1.594.967	706.133	513.369	553.054	649.813	850.951	581.008	719.568	1.066.401	1.282.885	1.417.410
İtalya	747.652	671.922	639.648	527.097	491.325	660.178	668.710	1.370.330	1.650.731	1.659.220	1.370.359
Almanya	-1.115.043	-1.817.195	-2.394.080	-2.220.400	-2.930.925	-2.356.251	-2.980.101	-2.459.135	-1.811.208	-990.865	-47.359
İngiltere	-115.462	-237.619	-401.407	-322.009	-349.402	116.745	122.923	-40.998	294.660	639.878	828.420
İspanya	-483.747	-665.595	-792.245	-598.187	-888.784	-485.075	-782.784	-846.817	-367.075	191.688	513.307
İsrail	122.360	310.302	292.665	252.304	349.480	466.579	413.836	372.503	443.106	380.385	623.739
Slovenya	421.997	64.611	92.930	85.101	178.871	192.442	240.933	233.134	347.190	469.539	534.405
Polonya	-63.564	-181.928	-311.760	-197.556	-244.472	-171.201	-241.078	-287.904	51.139	315.510	389.605
Belçika	269.272	36.929	-4.443	-1.805	140.062	220.303	200.649	222.099	433.379	531.963	402.637
Hollanda	47.568	82.427	82.157	107.772	188.350	176.219	150.476	209.687	271.727	314.541	339.344
İsveç	46.062	107.385	148.006	120.960	138.147	147.986	121.233	162.283	262.573	288.987	256.175
ABD	346.599	205.301	348.370	499.972	359.760	-118.498	105.635	-58.501	687.122	260.003	293.222
Portekiz	19.194	66.807	42.182	18.069	29.693	52.995	60.650	123.180	177.521	256.246	198.760
Mısır	40.614	77.227	11.974	21.434	67.914	156.308	93.683	103.754	68.346	163.578	226.964
Macaristan	12.764	24.462	22.591	1.744	-125.244	-257.111	-226.504	-154.214	-18.348	84.594	183.538
Fas	13.601	-4.365	4.718	56.168	-108.464	-74.638	-79.913	-253.018	-230.475	-18.246	119.928
Romanya	-12.456	-104.369	-157.642	-237.970	-500.991	-299.740	-335.879	-211.677	-158.662	-83.776	-9.641
İrlanda	2.202	54.426	42.503	30.641	50.241	112.934	112.992	132.323	131.646	121.588	136.366
Avusturya	14.916	42.647	83.516	79.542	103.534	142.619	87.706	134.411	175.595	140.561	88.806
Bulgaristan	16.360	21.361	47.350	44.820	38.172	64.063	61.919	69.844	103.361	126.117	124.711

2019	
İhracat	İthalat
1.806.940	389.530
1.394.783	24.424
1.030.149	1.077.508
981.439	153.019
952.015	438.708
623.739	0
534.758	353
532.781	143.176
431.149	28.512
353.859	14.515
310.147	53.972
293.635	413
243.679	44.919
226.964	0
202.883	19.345
182.281	62.353
177.045	186.686
136.366	0
129.630	40.824
124.711	0

⁸ TÜİK tarafından yayınlanan 87.03 GTİP kapsamındaki dış ticaret verileri baz alınarak hazırlanmıştır.

4. Otomotiv Sanayi Genel Değerlendirmesi ve Gelecek Beklentileri

Ülkemiz ekonomisine sağladığı direkt ve dolaylı katkının yanı sıra teknolojik ve toplumsal gelişimde önemli bir role sahip olan otomotiv sanayii için 2019, iç pazarın daralması ve kısmen ihracattaki gerileme nedeniyle üretim adetlerinde düşüş yaşanan bir yıl oldu. 2019 yılında üretim bir önceki yıla göre yüzde 6 oranın azalarak toplam 1 milyon 461 bin 244 adet olarak gerçekleşti.

Geçmişten bu yana dönemsel dalgalanmalar yaşayan iç pazar, 2018 yılındaki yüzde 35 küçülmenin ardından 2019 yılında daralmaya devam etti. 2017 yılında 1 milyon adet seviyesinde olan iç pazar, iki yıl gibi kısa bir sürede yarı yarıya azalıp 500 bin adetin altında kalarak ciddi bir daralma yaşadı. Alınan birçok önlem ve ciddi teşviklere rağmen son 16 yılın en düşük iç pazarı gerçekleşti.

14 yıldır ülkemizin lider ihracatçısı konumunda bulunan otomotiv sanayi ihracatımız bir önceki yıla göre adet bazında yüzde 5 oranında azalarak 1 milyon 253 bin adet seviyesinde gerçekleşti. Ürettiği her 100 aracın 85'ini ihraç eden otomotiv sanayii, gerek paritedeki değişim gerek artan katma değer sebebiyle dolar bazında yüzde 3 azalırken, Euro bazında ise yüzde 2 arttı. Buna göre, toplam otomotiv ihracatı 31,2 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Ülkemizde otomotiv sektörünün ulaştığı potansiyel için 2017 yılının önemli bir referans olduğu değerlendirilmektedir. 1 milyon adetlik iç pazar ve 1,7 milyon adetlik üretim değerine ulaşılan 2017 yılı baz alındığında, 2019 yılı sonuçları iç pazarın yüzde 50, üretimin ise yüzde 14 daralma gösterdiği dikkat çekmektedir.

Sanayimiz 2010-2019 döneminde gerçekleştirdiği 10 Milyar Dolar seviyesindeki kapasite artırımını ve yeni model, yeni teknoloji yatırımı ile 2 milyon adet üretim kapasitesine ulaşmış, teknolojik gelişim ve dijital dönüşüm konusunda ülkemizin küresel rekabetçiliğine katkı sağlamayı sürdürmüştür.

TÜİK istatistiklerinin 87 GTİP sayılı ürün grubu dış ticaret analizlerine göre, 2018 yılında 12,9 milyar dolar olan dış ticaret fazlası 2019 yılında 16,5 milyar dolar seviyesine ulaşarak tarihsel olarak en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Ülke ekonomisine sağladığı direkt ve dolaylı katkı ile ekonomimizin vazgeçilmez parçası olan sanayimizin başarısını korumak ve geliştirmek kritik öneme sahiptir. Sağladığı vergi geliri, istihdam, ihracat geliri gibi direkt katkıların yanı sıra mühendislik ihracatı yapar seviyeye ulaşan Ar-Ge faaliyetleri ile ülkemizin teknolojik gelişimine öncülük eden sanayi kollarından biri olan otomotiv sanayiinde küresel rekabetçiliğimizi arttıracak politikalar geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. 159 Ar-Ge merkezi ve istihdam sağladığı 6 bini aşkın mühendis ile çalışmalarını sürdüren sanayimiz teknolojik gelişimde ülkemizin öncü sanayisi konumunu sürdürmektedir.

2020 yılı beklentileri

2019 yılı Aralık ayında, 2020 yılına ilişkin yapılan değerlendirmelerde, ihracatın 2019 yılına benzer seviyede 1 milyon 256 bin adet seviyesinde, iç pazarın ertelenen talebin etkisi ile canlanarak yüzde 18 artışla 580 bin adet seviyesinde ve böylelikle üretimin yüzde 1 artışla 1 milyon 475 bin adet seviyesinde gerçekleşmesi öngörülmekte idi.

Aralık ayında Çin’de başlayan ve hızla dünyaya yayılarak Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilen Covid-19 salgını sebebiyle küresel ticaret ortamında tüm dinamikler değişmiş oldu. Otomotiv sanayii Ocak ayı itibariyle hem sağlık tedbirlerini hem de araç üretiminin sürekliliğini sağlamaya yönelik alternatif planlarını kurgulamaya ve kademeli olarak devreye almaya başladı. Mart ayı itibariyle üç ana sebep neticesinde fabrikaların üretimlerine ara vermeleri kaçınılmaz hale geldi. Bu üç sebep;

- Türkiye’nin en önemli ihraç pazarı olan AB pazarların ani düşüş ve sipariş iptalleri
- Tedarik süreçlerinde yaşanan kesinti ve yavaşlamalar
- Türkiye’de vaka sayısının artması ile sağlık önlemlerini arttırma gerekliliği

20 Mart itibariyle otomotiv sanayi üretim duruş kararlarını almaya başladı. Öncelikle 1-2 haftalık açıklanan üretim duruşları ilerleyen süreçte üretimin durmasına neden olan sebeplerin henüz ortadan kalkmaması sebebiyle fabrika açılış tarihlerinde ertelemeler kaçınılmaz oldu. Mart ayında aylık ortalama duruş süresi 6 gün olarak gerçekleşirken, Nisan ayında ortalama duruş gün sayısı 18 güne ulaştı. Alınan önlemler ile 11 Mayıs itibariyle tüm otomotiv üreticilerimiz yeniden üretimlerine başladı.

Mart ayı itibariyle iş sonuçlarına yansımaları görülen salgın etkisi ile 2020 yılı ilk beş ayında üretim yüzde 33 daralırken, adet bazından ihracat yüzde 38 daralma gösterdi. Euro bazından ihracatımız yüzde 31 azalırken Dolar bazında ihracatımız ise yüzde 37 seviyesinde azaldı.

Bugün geline nokta, gerek ülkemizin salgın sürecini yönetme başarısı gerekse 2018, 2019 yıllarında toplamda yüzde 50 seviyesinde ciddi bir daralma gösteren iç pazardaki ertelenen talep etkisi ile öncelikle iç pazarda talebin canlanmasını beklenirken, en önemli ihraç pazarımız olan Avrupa’nın pandemiden daha ağır etkilenmiş olması sebebiyle talebin yeniden canlanmasının daha uzun zaman alabileceğini tahmin edilmektedir. Alınan tedbirler ve talebin canlanması ihtiyacı dikkate alındığında kapasite kullanım oranlarının hızlı düşüşünün yeniden toparlanması noktasında, iç pazar talebini canlandırmaya yönelik tedbirlerin hızla devreye alınması kritik öneme sahip olacaktır.

Canlanan iç pazar ardından, kademeli olarak artan ihracat otomotiv sanayii için normalleşmenin önemli adımları olacaktır. Küresel olarak bakıldığında, otomotiv pazarında 2020 yılında yüzde 20-30 aralığında bir daralma beklenmektedir. Üretiminin ortalama yüzde 85’ini ihraç eden otomotiv sanayimiz için küresel pazarlardaki bu beklenti sanayimizin normalleşme süreci için büyük bir risk oluşturmaktadır. İç pazar ile ivme kazanması beklenen üretimin artan ihracat ile birlikte zaman içinde olgunlaşması ve üretimimizin 2021 yılı ile birlikte yeniden yükselişe geçmesi olası görülmektedir.